

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Analýza zúčtovacích vztahů ve firmě

Vypracovala: Kateřina Uhlířová
Vedoucí práce: Ing. Hana Hlaváčková

České Budějovice 2015

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Fakulta ekonomická
Akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina UHLÍŘOVÁ**
Osobní číslo: **E12177**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Analýza zúčtovacích vztahů ve firmě**
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíle práce:

Analyzovat veškeré pohledávky a závazky za určité účetní období v konkrétní účetní jednotce s cílem vypracovat návrh na efektivnější řízení v oblasti pohledávek.

Osnova:

- 1) Pohledávky a závazky z obchodních vztahů (účet. skupina 31 a 32), jejich účtování a oceňování.
- 2) Pohledávky a závazky vůči zaměstnancům (účet. skupina 33).
- 3) Zúčtování daní a dotací (účet. skupina 34).
- 4) Vykazování pohledávek a závazků v rozvaze.
- 5) Opravné položky k zúčtovacím vztahům.
- 6) Odpisy pohledávek.
- 7) Analýza zúčt. vztahů u konkrétního podnikatelského subjektu (pohledávky a závazky za určité účetní období, jejich splatnost, promlčené pohledávky).

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

- 1) FIŠEROVÁ, E. a kol. (2012). *Abeceda účetnictví pro podnikatele*. Olomouc: ANAG .
- 2) KOVANICOVÁ, D. (2012). *Abeceda účetních znalostí pro každého*. Praha: Bova Polygon.
- 3) LÍBAL, T. (2012). *Účetnictví - principy a techniky*. Praha: Institut certifikace účetních.
- 4) MRKOSOVÁ, J. (2011). *Účetnictví 2011*. Brno: Computer Press.
- 5) RYNEŠ, P. (2013). *Podvojně účetnictví a účetní závěrka*. Olomouc: ANAG.
- 6) SKÁLOVÁ, J. (2012). *Podvojně účetnictví*. Praha: Grada.

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Hana Hlaváčková**
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: **3. března 2014**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. dubna 2015**

doc. Ing. Ladislav Bolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jihák, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to - v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou - elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, dne 17. dubna 2015

.....
Podpis

Poděkování

Děkuji vedoucí bakalářské práce paní Ing. Haně Hlaváčkové za odborné vedení, poskytnutí cenných rad a připomínek v průběhu zpracování této práce.

Zároveň děkuji společnosti XYZ, předsedovi družstva a účetní společnosti za poskytnutí podkladů pro zpracování praktické části bakalářské práce, ale také za čas, který mi věnovali při konzultacích.

Chtěla bych poděkovat rodičům, kteří mi byli oporou během mého studia a měli se mnou vždy trpělivost. V neposlední řadě děkuji svým kamarádům a spolužákům, se kterými jsem mohla své poznatky konzultovat a díky kterým jsem mohla aktivně trávit svůj volný čas.

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Literární rešerše.....	5
2.1 Obecné vymezení	5
2.2 Pohledávky a závazky z obchodních vztahů	7
2.2.1 Pohledávky z obchodního styku.....	7
2.2.2 Závazky z obchodních vztahů	10
2.2.3 Pohledávky a závazky v cizí měně a kurzové rozdíly	13
2.2.4 Inventarizace pohledávek a závazků	14
2.3 Pohledávky a závazky vůči zaměstnancům a institucím	14
2.3.1 Zaměstnanci.....	14
2.3.2 Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	15
2.4 Zúčtování daní a dotací.....	16
2.4.1 Přímé daně	16
2.4.2 Nepřímé daně	18
2.4.3 Dotace	21
2.5 Vykazování pohledávek a závazků v rozvaze	22
2.5.1 Pohledávky	22
2.5.2 Závazky.....	23
2.6 Opravné položky k zúčtovacím vztahům	24
2.6.1 Účetní opravné položky	24
2.6.2 Zákonné opravné položky	25
2.7 Odpisy pohledávek.....	26
3. Cíl a metodika	27
3.1 Metodika práce	27
4. Vlastní práce.....	31
4.1 Charakteristika vybrané účetní jednotky.....	31
4.2 Vertikální analýza aktiv a pasiv.....	32
4.2.1 Vertikální analýza aktiv	32
4.2.2 Vertikální analýza pasiv	34
4.3 Analýza pohledávek a závazků.....	36

4.3.1	Analýza pohledávek	36
4.3.2	Analýza závazků	38
4.4	Zúčtování se zaměstnanci a institucemi SP a ZP	43
4.5	Zúčtování daní a dotací	44
4.5.1	Daň z přidané hodnoty	44
4.5.2	Dotace	44
4.6	Pohledávky po lhůtě splatnosti	45
4.7	Opravné položky k pohledávkám	47
4.8	Vybrané účetní případy	48
4.8.1	Přijaté faktury	48
4.8.2	Vystavené faktury	50
5.	Závěr	51
I.	Summary a key words	53
II.	Seznam použitých zdrojů	54
III.	Seznam schémat, tabulek a grafů	56
IV.	Seznam příloh	58
V.	Přílohy	59

1. Úvod

Pro úspěšný chod firmy, správné řízení a rozhodování potřebuje každý podnikatelský subjekt informace. Jedním ze základních zdrojů, kde může tyto informace získat a shromažďovat, je vedení účetnictví. Hlavním úkolem účetnictví je věrně zobrazit ekonomickou skutečnost účetní jednotky o majetku a zdrojích jeho krytí, jak pro majitele společnosti, tak i pro ostatní uživatele, kteří se na základě těchto informací rozhodují, zda bude výhodné s touto společností spolupracovat.

Všechny podnikatelské subjekty se dennodenně setkávají se zúčtovacími vztahy, které jsou nepostradatelné pro jakýkoliv hospodařící subjekt. Každá prosperující firma musí denně komunikovat se svým okolím, se svými dodavateli, odběrateli, jinak by nebyla ve svém podnikání úspěšná.

Zúčtovací vztahy se tedy řadí mezi nejdůležitější oblast podnikových financí, kde se soustřeďují především účty, na kterých se odráží vztah k vnějšímu světu ve formě pohledávek a závazků. Pohledávky a závazky představují významné složky aktiv a pasiv účetní jednotky, čímž jsou pro dodavatele a odběratele nejdůležitější částí účetnictví.

Pohledávky a závazky poskytují informace zejména pro investory, obchodní partnery, finanční úřady, statistické úřady apod. Díky zúčtovacím vztahům je zřejmé, jak účetní jednotka plní své závazky. Můžeme zjistit i průměrnou dobu platby závazků, objem pohledávek i jejich dobu obratu. Na základě těchto aspektů mohou být kladně nebo záporně ovlivněny dodavatelско-odběratelské vztahy, které jsou pro účetní jednotku velice důležité.

Každá firma by se měla této problematice pečlivě věnovat bez ohledu na velikost či prosperitu společnosti i bez ohledu na to, zda se jedná o společnost působící na českém či zahraničním trhu.

Problematika zúčtovacích vztahů tvoří teoretickou část práce, v níž je nejdříve nastíněn celkový pohled na zúčtovací vztahy, co znamenají pohledávky a závazky, jak vznikají, jak se oceňují, evidují i jak zanikají. Dále jsou podrobně vysvětleny pohledávky a závazky za zaměstnance, zúčtování daní a dotací, opravné položky a odpisy pohledávek. Dále je ve všech kapitolách názorně vysvětleno, jak by se daná problematika měla účtovat.

Praktická část je s ohledem na získané informace zaměřena na zhodnocení a analýzu veškerých zúčtovacích vztahů v konkrétní účetní jednotce za účetní období. Dále je provedena analýza účetních případů, jež účetní jednotka provádí pro účely vedení účetnictví a nástin jejich zaúčtování.

2. Literární rešerše

2.1 Obecné vymezení

Zúčtovací vztahy se řadí mezi jednu z nejdůležitějších oblastí podnikových financí. Základem pro jejich členění je jejich struktura ale i členění v rozvaze. (Ryneš, 2013)

Zúčtovací vztahy obsahují pohledávky a závazky účetní jednotky většinou vně společnosti a časové rozlišení. V účtové osnově pro podnikatele je jim přiřazena účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy, kde se sledují krátkodobé i dlouhodobé pohledávky. Oproti tomu se zde závazky evidují pouze krátkodobé. Dlouhodobým závazkům je přiřazena účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky.

Doba splatnosti pohledávky se vztahuje ke dni jejího vzniku. Většinou je doba splatnosti 14 dní ode dne vzniku. Dále by době splatnosti měly být přizpůsobeny analytické účty třetí účtové třídy.

Při uzavírání účetních knih je nutné posuzovat tzv. zůstatkovou dobu splatnosti, podle které se pohledávky vykazují v rozvaze buď jako krátkodobé, či jako dlouhodobé. (Fišerová, 2010)

Pokud mluvíme o krátkodobých pohledávkách a závazcích, jsou to takové pohledávky a závazky, jejichž doba splatnosti je kratší než 1 rok. Pokud jde naopak o pohledávky a závazky dlouhodobé, je jejich doba splatnosti delší než 1 rok.

V rámci zúčtovacích vztahů je v podstatné míře respektována zásada zákazu kompenzace, což znamená, že pohledávky a závazky musí být sledovány odděleně a nemohou se navzájem kompenzovat. (Rubáková, 2007)

Pohledávky a závazky vznikají provedením konkrétního výkonu, např. prodejem zboží, provedením služby, nebo uzavřením smlouvy a účtují se v okamžiku jejich vzniku. Pro zánik pohledávky nebo závazku je nutné, aby dlužná částka byla dlužníkem splacena.

Pohledávka se většinou definuje jako právo fyzické nebo právnické osoby (věřitel) požadovat po jiné osobě (dlužník) zaplacení určité dlužné částky za provedené služby či dodání zboží. Opakem pohledávky je závazek, tedy povinnost jedné osoby zaplatit druhé osobě dlužnou částku za provedené služby, či za dodání zboží. V pohledávkách a závazcích jde tedy většinou o vztah mezi dvěma osobami – věřitel

a dlužník. V několika případech zde může vystupovat i třetí osoba, např. při prodeji pohledávky třetí osobě, ve směnkových operacích apod.

Zúčtovací vztahy se oceňují:

1. jmenovitou hodnotou – ocenění pohledávek při jejich vzniku, účty časového rozlišení a závazky
2. pořizovací cenou – ocenění pohledávek při jejich nabytí za úplatu nebo vkladem
3. reprodukční pořizovací cenou – ocenění pohledávky při bezúplatném nabytí

Stejně jako u pořízení zboží nebo materiálu vstupují do pořizovací ceny pohledávek náklady, které jsou spojeny s jejich pořízením. Obvykle se jedná např. o náklady na znalecké ocenění nakupovaných pohledávek nebo o odměny právníkům a různé provize.

Struktura účtů pohledávek a závazků v účtové třídě 3 je dle Fišerové (2010) následující:

- Z obchodních vztahů (účtová skupina 31, 32)
- Vůči zaměstnancům (účtová skupina 33)
- Vůči finančním orgánům (účtová skupina 34)
- V rámci skupiny podniků, za upsaný vlastní kapitál, za společníky, za účastníky sdružení, za členy družstva (účtová skupina 35, 36)
- Jiné pohledávky a závazky a jejich přechodné účty (účtová skupina 37, 38)
- Opravné položky k zúčtovacím vztahům (účtová skupina 39)

V rozvaze se krátkodobé a dlouhodobé pohledávky a závazky vykazují odděleně, a to podle jejich faktické doby splatnosti. Pokud je doba splatnosti od data účetní závěrky delší jak 365 dnů, pohledávky nebo závazky se vykazují jako dlouhodobé. Pro účely výkaznictví se musí přetřídít dlouhodobé pohledávky a závazky účtované na účtech účtové třídy 3 (pohledávky) a v účtových skupinách 46 a 47 (závazky), pokud faktická doba splatnosti je kratší než 1 rok, do rozvahových položek pro krátkodobé pohledávky a závazky. Dlouhodobé úvěry je nutné rozložit na část splatnou do 1 roku, tj. krátkodobou, a část splatnou ve lhůtě, která přesahuje 1 rok. Přetřídění musí zajišťovat vazbu mezi účty účtového rozvrhu a jednotlivými řádky ve výkazu rozvaha. (Ryneš, 2013)

Způsoby vykazování, uspořádání a označování položek pohledávek a závazků v rozvaze stanovuje příloha č. 1 k prováděcí vyhlášce pro podnikatele. (Buchtová, 2003)

2.2 Pohledávky a závazky z obchodních vztahů

Obchodní pohledávky a závazky lze členit podle:

- Doby splatnosti
  - Krátkodobé
  - Dlouhodobé
- Místa vzniku
  - Tuzemské
  - Zahraniční
- Jednotlivých odběratelů a dodavatelů
  - účetní jednotka by měla pro přehled o svých závazcích a pohledávkách vést k jednotlivým syntetickým účtům podrobnou analytickou evidenci. Tím se rozumí, že pro každého věřitele a dlužníka je přidělen příslušný analytický účet (konto), jehož zůstatek (saldo) udává výši pohledávky či závazku. Soubor těchto analytických účtů je nazýván saldokontem.

2.2.1 Pohledávky z obchodního styku

Tuzemské pohledávky

Pro účtování těchto pohledávek slouží v účtové osnově účtová skupina 31. Zde se účtují krátkodobé i dlouhodobé pohledávky, které je nutno rozdělit pomocí analytické evidence.

Do pohledávek z tuzemských obchodních vztahů patří:

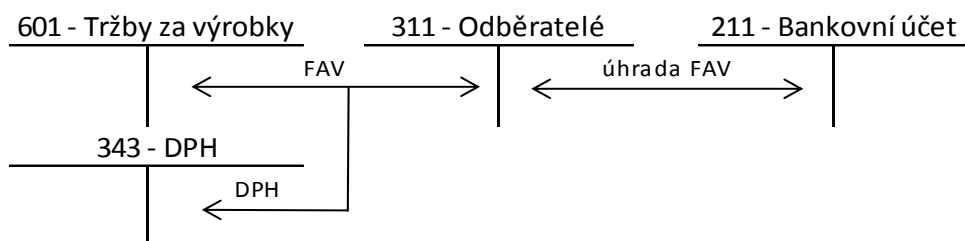
- Pohledávky za odběrateli
- Pohledávky spojené s používáním směnek
- Pohledávky z poskytnutých provozních záloh
- Ostatní pohledávky

2.2.1.1 Pohledávky za odběrateli

Pohledávky za odběrateli se v praxi vyskytují nejčastěji a vznikají dodáním zboží, výrobků, služeb. Odběrateli se vystaví faktura, která pro účetní jednotku

představuje výnos a zároveň pohledávku za konkrétním odběratelem. Plátcí DPH jsou dále povinni k prodejní ceně připočítat DPH a zaúčtovat ji jako závazek vůči finančnímu úřadu.

Schéma 1: Pohledávky za odběrateli

Zdroj: Autorka

2.2.1.2 Pohledávky spojené s používáním směnek

Směnka je cenný papír, se kterým jsou spojena práva majitele směnky vyžadovat zaplacení určité dlužné částky v daném čase. Na druhé straně vzniká závazek dlužníka danou částku ve stanovený čas zaplatit.

Směnka je tedy platební a úvěrový prostředek, jehož používání je upraveno Zákonem směnečným a šekovým. (Buchtová, 2003)

Druhy směnek:

- **Vlastní** – sám dlužník se zavazuje zaplatit stanovenou částku věřiteli
- **Cizí** – dlužník přikazuje třetí osobě (zpravidla bance), aby věřiteli vyplatil částku uvedenou na směnce v určité době a na určitém místě
- **Cizí na vlastní řad** – směnku vystavuje věřitel, dlužník ji akceptuje, čímž potvrdí svůj závazek vůči věřiteli

Pro účtování směnek jsou vyhrazeny účty 312 – Směnky k inkasu a 313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry. Na těchto účtech se účtuje o směnkách jako úvěrovém platebním prostředku. O směnkách jako ukládacích cenných papírech se účtuje v účtové třídě 0 nebo 2, v závislosti na době splatnosti. Směnky se oceňují v nominální hodnotě a rozdíl mezi směnečnou sumou a nákupní, popř. prodejní, cenou směnky účtujeme v okamžiku nákupu, prodeje nebo eskontu na účtech směnek souvztažně s příslušnými účty finančních nákladů či výnosů. (Štohl, Klička, 2011)

Přijetím směnky na místo úhrady pohledávky se směnka zachytí na účtu 312, kde se eviduje až do doby zaplacení. Pokud by majitel směnky potřeboval získat peněžní hotovost před dobou splatnosti směnky, může tuto směnku postoupit

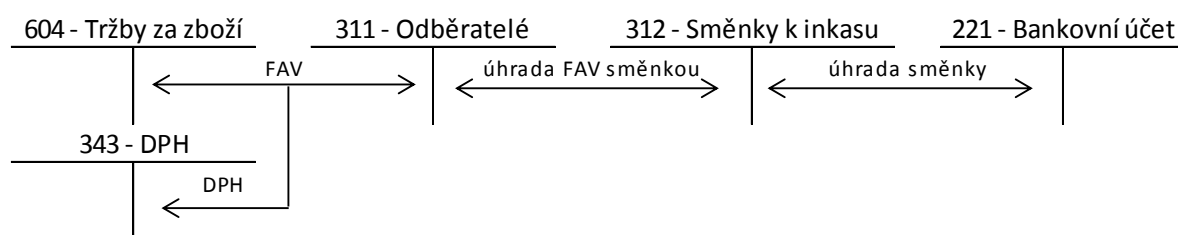
(eskontovat) bance. V případě, že banka směnku přijme, stane se jejím majitelem se všemi právy a věřiteli zároveň poskytne eskontní úvěr. Dlužník následně splácí směnku přímo bance, která tím ruší úvěr věřitele.

Mezi hodnotou směnky a výší poskytnutého úvěru vzniká rozdíl, který je považován jako poplatek bance za eskont a účetní jednotka ho účtuje na účet 568 – Ostatní finanční náklady. Za eskontní operace si však banka strhává i tzv. diskont. (Strouhal, Židlická, 2008)

V případě, že dlužník bance nezaplatí směnečnou částku, banka směnku vrací věřiteli a požaduje po něm zaplacení úvěru a poplatku za vedení úvěru. (Čermáková, 2006)

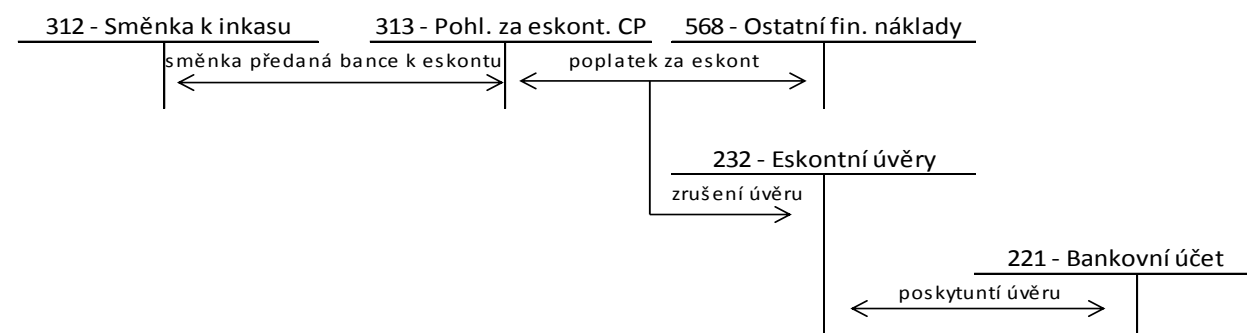
Eskontní úvěr se eviduje na účtu 232 – Eskontní úvěry. Poté, co banka informuje účetní jednotku o uhrazení směnky dlužníkem, účtuje účetní jednotka na vrub tohoto účtu úhradu úvěru se souvztažným zápisem ve prospěch účtu 313.

Schéma 2: Směnka k inkasu

Zdroj: Autorka

Schéma 3: Eskont směnky

Zdroj: Autorka

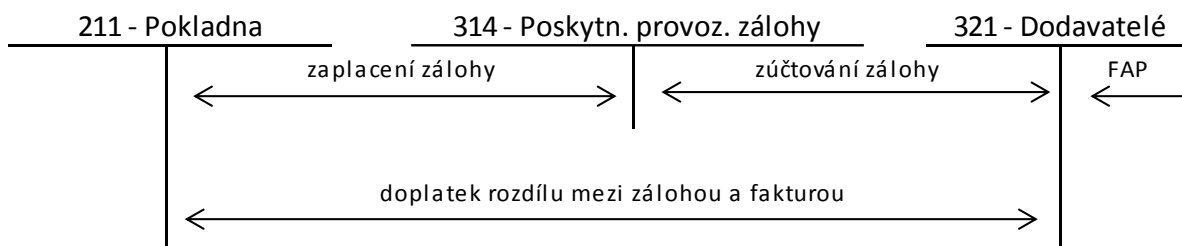
2.2.1.3 Pohledávky z poskytnutých provozních záloh

Účetní jednotka může před splněním dodávky zaplatit provozní zálohu, kterou eviduje na účtu 314 – Poskytnuté provozní zálohy. Tyto zálohy jsou účetně považovány

za aktiva a vyjadřují povinnost dodavatele za poskytnuté prostředky například dodat zboží a odečíst půjčené finanční prostředky od závazku, který vznikl dodáním zboží. Pokud by však k dodání zboží nedošlo, dodavatel je povinen tyto zálohy vrátit.

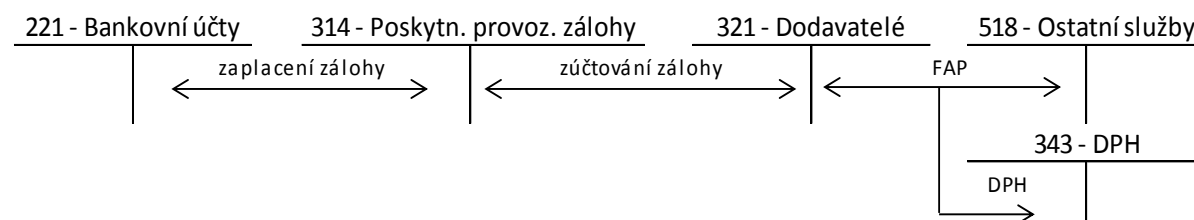
Důležité je u těchto záloh rozlišovat, zda je účetní jednotka poskytující zálohu plátcem či neplátcem DPH.

Schéma 4: Poskytnuté provozní zálohy u neplátce DPH

Zdroj: Autorka

Schéma 5: Poskytnuté provozní zálohy u plátce DPH

Zdroj: Autorka

2.2.1.4 Ostatní pohledávky

Účet 315 – ostatní pohledávky slouží pro zaúčtování pohledávek z obchodních vztahů, které neodpovídají náplni žádného z předchozích účtů a nebylo je tedy možno zaúčtovat do této účtové skupiny. Mezi takové pohledávky řadíme např. reklamace vůči dodavatelům.

2.2.2 Závazky z obchodních vztahů

Tuzemské závazky

Závazky z obchodních vztahů jsou krátkodobé závazky, pro které je vymezena účtová skupina 32. Pokud doba splatnosti závazků přesahuje 365 dní, účetní jednotka má povinnost účtovat tyto závazky do účtové třídy 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky.

Mezi závazky z obchodního styku patří:

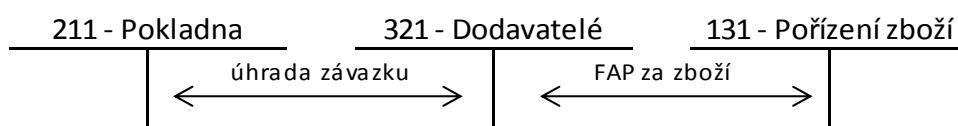
- Závazky vůči dodavatelům
- Přijaté zálohy odběratelů
- Závazky spojené s používáním směnek
- Ostatní závazky

2.2.2.1 Závazky vůči dodavatelům

Tyto závazky jsou účtovány na základně přijaté faktury ve prospěch účtu 321 – Dodavatelé a zároveň na vrub příslušného účtu podle toho, o jaký účetní případ se jedná, např. 131 - Pořízení zboží.

V případě, že je přijatá faktura uhrazena hotově, účtujeme zrušení závazku za dodavatelem na MD 321 souvztažně ve prospěch účtu 211 – Pokladna. Pokud bude přijatá faktura hrazena bankovním převodem, bude na straně Dal účet 221 – Bankovní účet.

Schéma 6: Závazky vůči dodavatelům a jejich splacení

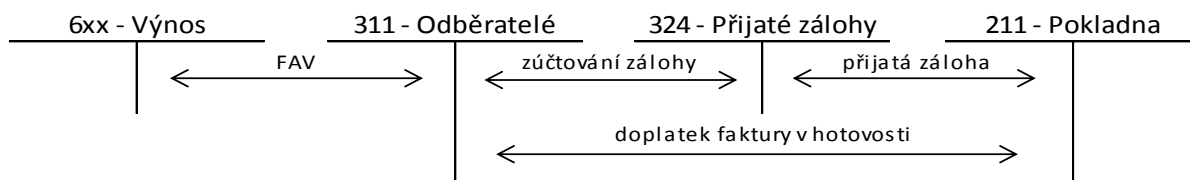
Zdroj: Autorka

2.2.2.2 Přijaté provozní zálohy

Účetní jednotka může od odběratele přijmout peněžní prostředky na budoucí plnění. Tím vzniká účetní jednotce závazek za odběrateli ve formě přijaté provozní zálohy, který účtuje na 324 – Přijaté provozní zálohy. Při splnění daného plnění má účetní jednotka povinnost zúčtovat tuto zálohu s pohledávkou.

Na účtování těchto záloh má velký vliv, zda podnikatel je, či není plátcem DPH.

Schéma 7: Zúčtování přijaté zálohy u neplátce DPH

Zdroj: Autorka

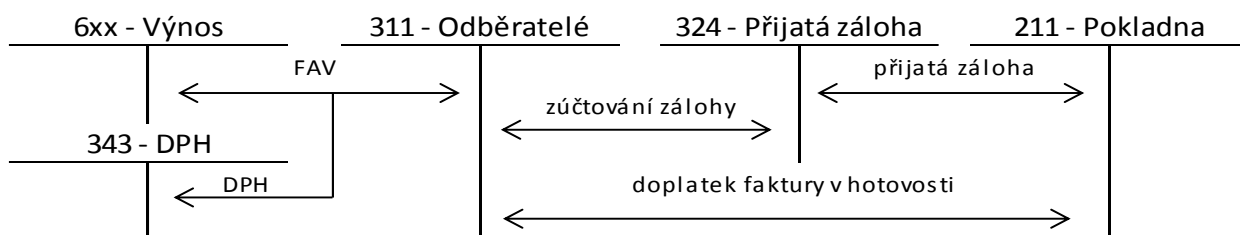
Pokud je podnikatel plátcem DPH, musí ze Zákona o DPH přiznat daň na výstupu ke dni uskutečnění zdanitelného plnění či přijetí platby k tomu dni, který nastane dříve.

Ohledně přijatých záloh mohou v účetnictví nastat dvě varianty:

Záloha byla přijata ve stejném měsíci, v němž bylo uskutečněno zdanitelné plnění

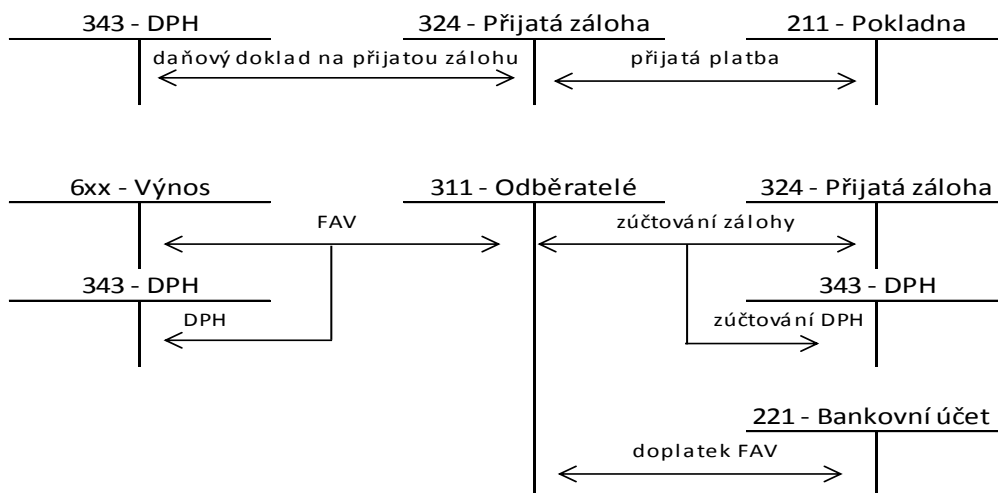
Schéma 8: Přijatá záloha ve stejném měsíci jako zdanitelné plnění

Zdroj: Autorka

Záloha byla přijata v jiném měsíci, než bylo uskutečněno zdanitelné plnění

Schéma 9: Přijatá záloha v jiném měsíci než zdanitelné plnění

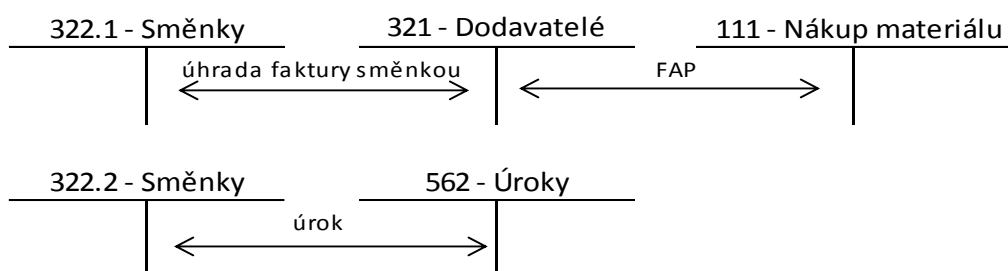

Zdroj: Autorka

2.2.2.3 Směnky k úhradě

Směnkou k úhradě (účet 322) může být splácen závazek vůči dodavateli. Závazek z obchodního vztahu je v takovém případě nahrazen závazkem směnečným a k rozvahovému dni se doúčtuje úrok za běžné období, který účetní jednotka účtuje na nákladový účet 562 – Úroky. (Štohl, Klička, 2011)

Schéma 10: Směnky k úhradě

Zdroj: Autorka

2.2.3 Pohledávky a závazky v cizí měně a kurzové rozdíly

Zákon o účetnictví uvádí povinnost účetní jednotky účtovat při provádění zahraničních obchodních operací v cizí i v české měně. Účetní jednotka má možnost volby, zda pro přepočítání bude používat denní směnný kurz ČNB, či pevný kurz, který vychází z příslušného kurzu ČNB a platí v účetní jednotce po dobu stanovenou ve vnitřním předpise.

Kurzové rozdíly vznikají:

- a) Při úhradě zahraničních faktur

Při používání denního kurzu dochází ke kurzovým rozdílům, a to jak vlivem kolísání kurzů, tak časovým nesouladem mezi okamžikem vzniku devizové pohledávky/závazku a okamžikem jejich úhrady. Kurzové rozdíly účtujeme dle jejich povahy – kurzová ztráta, kurzový výnos. Pokud se jedná o kurzové ztráty, účtujeme do nákladů na účet 563 – Kurzové ztráty. Zatímco kurzový výnos účtujeme na výnosový účet 663 – Kurzové výnosy. Jelikož jsou kurzové rozdíly účtovány na výsledkové účty, ovlivňují výsledek hospodaření a jsou daňově účinné. (Štohl, Klička, 2011)

- b) U neuhrazených faktur při uzavírání účetních knih

Pokud zahraniční faktura nebyla do dne roční uzávěrky uhrazena, vznikají taktéž kurzové rozdíly. Pohledávky či závazky (resp. valutová pokladna a devizový účet) přepočteme k rozvahovému dni kurzem devizového trhu stanoveného ČNB na českou měnu. Vzniklý rozdíl z přecenění těchto pohledávek či závazků účtujeme opět výsledkově dle povahy, tedy na nákladový účet 563 nebo na výnosový účet 663. (Štohl, klička 2011)

2.2.4 Inventarizace pohledávek a závazků

Podle E. Fišerové (2010) podléhají zúčtovací vztahy ze zákona inventarizaci, jejímž hlavním cílem je zjistit, zda:

- a) stav v účetnictví odpovídá skutečnému stavu

K porovnání účetních a skutečných stavů se provádí dokladová inventura. Následně účetní jednotka sestavuje inventurní soupis ke každému analytickému účtu pohledávek a závazků. Obsahem inventurního soupisu je soupis pohledávek a závazků dle jednotlivých faktur s označením jejich čísla, identifikace odběratele/dodavatele, splatnost, u pohledávek a závazků v cizí měně částku v cizí měně, tak i v Kč a u pohledávek výše opravné položky.

- b) reálná hodnota pohledávek není nižší než účetní hodnota
- c) hodnota závazků není vyšší než účetní hodnota

Pokud se u inventarizace závazků zjistí, že je jejich hodnota vyšší (popř. nižší) než je účetní hodnota, uvádí se závazky v účetnictví a účetní závěrce v tomto zjištěném ocenění. Při právním zániku závazku se odepisuje jeho hodnota do výnosů. (Štohl, klička 2011)

2.3 Pohledávky a závazky vůči zaměstnancům a institucím

Pro tyto pohledávky a závazky se v účtové osnově nachází účtová skupina 33. Zde se tedy sledují vztahy účetní jednotky k zaměstnancům, ale i k institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění.

Dle účtové osnovy obsahuje skupina 33 tyto účty:

- 331 - Zaměstnanci
- 333 - Ostatní závazky k zaměstnancům – např. náhrada cestovních výdajů
- 335 - Pohledávky za zaměstnanci – např. poskytnuté zálohy na cestovní výdaje, uplatněné náhrady mank a škod
- 336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

2.3.1 Zaměstnanci

Účet 331 - Zaměstnanci slouží pro zúčtování účetních operací vyplývajících z pracovněprávních vztahů k zaměstnancům. (Kovanicová, 2006)

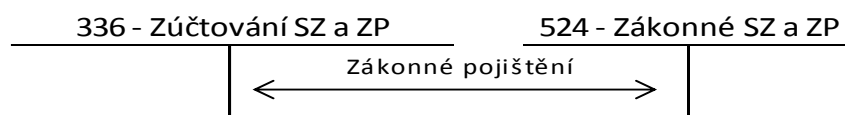
Promítají se zde částky celkové mzdy, které jsou zaměstnavatelem přiznány zaměstnancům. Zaměstnavatel je dále povinen z těchto mezd srážet zálohy na daň z příjmů FO a částky na zákonné sociální zabezpečení a zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem. (Riedlová, 1995)

Pokud je třeba účtovat o vztazích ke společníkům, jsou pro tyto případy určeny účtové skupiny 35 a 36.

2.3.2 Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

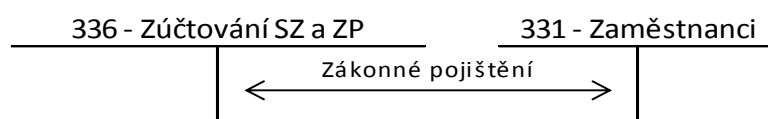
Ve prospěch tohoto účtu se účtují závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění k příslušným institucím, jak ze zákonné výše, tak z dobrovolného plnění, a to se souvztažnými zápisy buď na vrub účtů 524 – Zákonné sociální a zdravotní pojištění, 525 – Ostatní sociální pojištění a v případě individuálního podnikatele účet 526 – Soc. náklady individuálního podnikatele u částek hrazených zaměstnavatelem. Pokud jde o částky hrazené zaměstnancem, účtuje se na vrub účtu 331 – Zaměstnanci, nebo 366 – Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti.

Schéma 11: SZ a ZP hrazené zaměstnavatelem

Zdroj: Autorka

Schéma 12: SZ a ZP stržené ze mzdy zaměstnance

Zdroj: Autorka

Pokud má zaměstnanec nárok na sociální dávky, účtujeme tento nárok jako pohledávku za institucemi sociálního zabezpečení. (Riedlová, 1995)

Dále je zaměstnanci z jeho mzdy strhávána záloha na daň z příjmů FO. Poplatníkem této zálohy je zaměstnanec, zatímco plátcem je zaměstnavatel, který za stanovených podmínek provádí i výpočet daně z příjmů zaměstnance za zdaňovací období.

2.4 Zúčtování daní a dotací

Vztahy k finančním orgánům ohledně daňových povinností účetní jednotky jako poplatníka nebo plátce se zachycují v účetní skupině 34. Třídění účtů v této skupině se řídí Zákonem o soustavě daní, z něhož rovněž vyplývá dělení daní. Daně dělíme na přímé, nepřímé a ostatní. Dále tato skupina slouží pro zúčtování dotací.

2.4.1 Přímé daně

Přímé daně se vypočítají z předmětu daně poplatníka, jenž je zpravidla povinný vypočtenou daň sám odvést. (Vančura, Láchová, 2008)

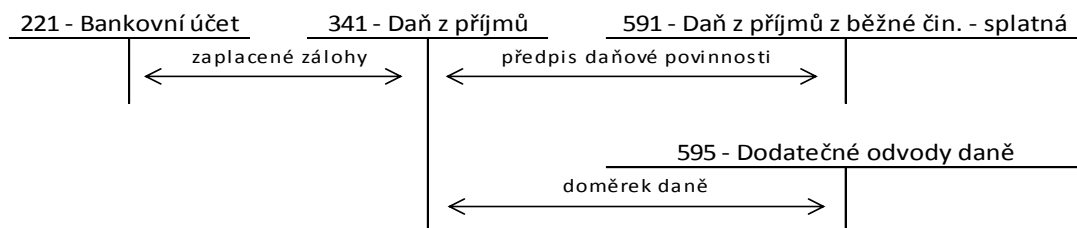
Mezi přímé daně řadíme daň z příjmů fyzických a právnických osob a majetkové daně – daň z nemovitostí a silniční daň.

2.4.1.1 Daň z příjmů

Na vrub účtu 341 – Daň z příjmů účtujeme zálohy na daň, které byly zaplacené v průběhu zdaňovacího období. Ve prospěch účtujeme celkovou daňovou povinnost účetní jednotky za zdaňovací období, a to dle daňového přiznání. Vzhledem k tomu, že daň z příjmů je pro účetní jednotku nákladem souvisejícím s podnikatelskou činností, musí účetní jednotka o závazku ze splatné daně k finančnímu úřadu účtovat na účet 591 – Daň z příjmů z běžné činnosti – splatná (popř. účet 593 – Daň z mimořádné činnosti – splatná, pokud účetní jednotka účtovala do mimořádných výnosů nebo nákladů). (Štohl, 2009)

Před zaúčtováním daňové povinnosti musí zůstatek účtu odpovídat výši zaplacených záloh ve sledovaném účetním období. Pokud účetní jednotka na zálohách zaplatila více než je daňová povinnost, jedná se o přeplatek na dani a účet 341 bude mít aktivní zůstatek = pohledávka za finančním úřadem. Je-li daňová povinnost menší než je odvedeno na zálohách, vzniká nedoplatek na dani a účet 341 má pasivní zůstatek, který vyjadřuje závazek vůči finančnímu úřadu. Následné vratky nebo naopak doměrky daně zaúčtuje účetní jednotka na stranu MD účtu 595 – Dodatečné odvody daně z příjmů.

Schéma 13: Daň z příjmů

Zdroj: Autorka

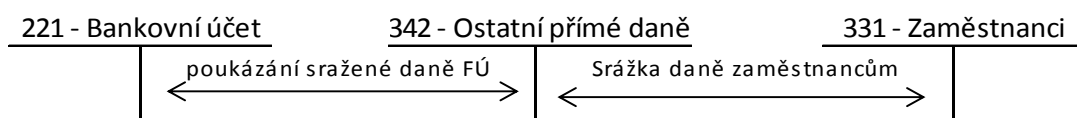
2.4.1.2 Ostatní přímé daně

Tento účet využívá účetní jednotka v případě, kdy je plátcem daně účetní jednotka, ale poplatníkem je jiný subjekt.

Účetní jednotka zde účtuje daň z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků u zaměstnanců, družstevníků a pracujících společníků, tj. daně ze mzdy. Tuto daň sráží účetní jednotka měsíčně formou záloh na daň nebo formou srážkové daně, tzv. konečné. Dále na tomto účtu účetní jednotka eviduje srážkovou daň z podílů na zisku společníků a daň z dividend akcionářů. (Štohl, Klička, 2011)

Sražená daň snižuje podniku závazek vůči zaměstnancům, ale souvztažně musí být zaúčtována jako závazek vůči finančnímu úřadu, tj. ve prospěch účtu 342 – Ostatní přímé daně. Odvod sražené zálohy se zaúčtuje jako zrušení závazku vůči finančnímu úřadu, tj. na vrub účtu 342.

Schéma 14: Srážka daně z příjmů

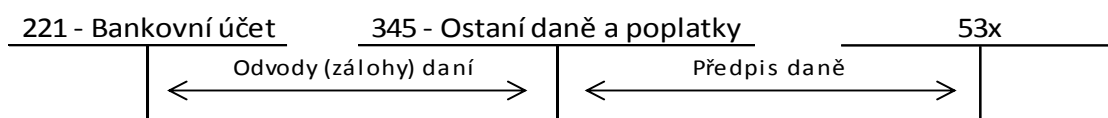

Zdroj: Autorka

2.4.1.3 Majetkové daně

Mezi majetkové daně patří daň silniční, z nemovitostí, z pozemků, daně dědické, darovací a z převodu nemovitostí, jejichž daňovým poplatníkem je účetní jednotka. Majetkové daně jsou pouze doplňkovým daňovým příjmem.

Schéma 15: Majetkové daně

Zdroj: Autorka

2.4.2 Nepřímé daně

Jedná se o daně, které se neplatí přímo jako samostatná částka, ale jsou zahrnuty v ceně nakupovaného zboží a poskytovaných služeb.

Nepřímé daně vybírá a odvádí jiná osoba než je poplatník. Z hlediska daňové techniky není většinou osoba nesoucí daňové břemeno známa. (Vančurová, Láchová, 2008)

2.4.2.1 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty (účet 343) je nepřímou daní a je založena na průběžném zdaňování rozdílu mezi cenami nákupu a výstupu, tj. přidané hodnoty na jednotlivých stupních výroby a odbytu.

U této daně je důležité stanovit, zda účetní jednotka bude plátcem či neplátcem DPH. To stanovuje Zákon o DPH 235/2004 Sb.

Podnikatelé mají možnost stát se plátcem daně dobrovolně (registrují se u finančního úřadu) či povinně. (Kínl, 1998)

- **Povinná registrace** - „osoba povinná k dani se sídlem v tuzemsku, jejíž obrat za nejvýše 12 bezprostředně předcházejících po sobě jdoucích kalendářních měsíců přesáhne 1 000 000 Kč, s výjimkou osoby, která uskutečňuje pouze plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně je povinna podat přihlášku k registraci do 15 dnů po skončení kalendářního měsíce, ve kterém překročila stanovený obrat.“¹
- **Dobrovolná registrace** je založena na vlastní žádosti osoby povinné k dani se sídlem v tuzemsku, která uskutečňuje nebo bude uskutečňovat plnění s nárokem na odpočet daně, nebo osoba povinná k dani, která nemá sídlo ani provozovnu v tuzemsku a která bude uskutečňovat plnění s nárokem na odpočet daně s místem plnění v tuzemsku. (Marková, 2015)

¹ Zdroj: MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2015: úplná znění platná k 1.1.2015*. 24. vyd. Praha: Grada, 2015, 272 s. ISBN 9788024755076.

- Dobrovolná registrace je pro plátce výhodná především z hlediska nákupů od plátců DPH nebo prodeje pro plátce. Za optimální je dobrovolná registrace dále považována tehdy, převažuje-li v činnosti podnikatele vývoz. Pokud jsou podnikatelovy vstupy převážně v základní sazbě a výstupy v sazbě snížené, je také vnímána jako výhodná.

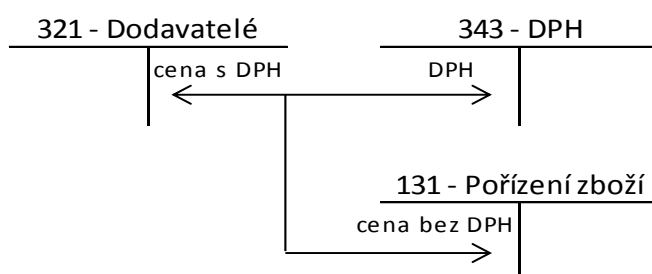
Základem pro výpočet DPH je cena bez daně.

Účtování u plátce

- DPH je průběžnou položkou zachycovanou pouze v rámci zúčtovacích vztahů na účtu 343
- DPH je pro účetní jednotku neutrální k nákladům a výnosům, není součástí ocenění majetku zachycovaného v účetnictví, což znamená, že umožňuje veškeré nakoupené výkony vést v účetnictví podniku bez daně, tj. v cenách nákupu

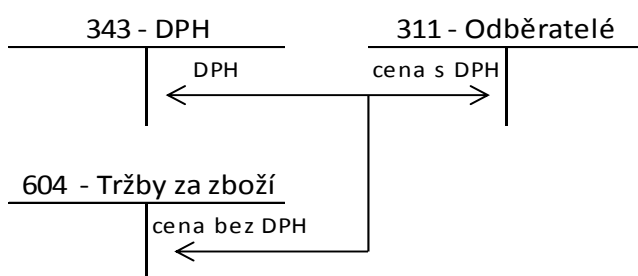
Při účtování DPH rozlišujeme daň na vstupu (tj. při nákupu) a daň na výstupu (tj. při prodeji).

Schéma 16: DPH na vstupu

Zdroj: Autorka

Schéma 17: DPH na výstupu

Zdroj: Autorka

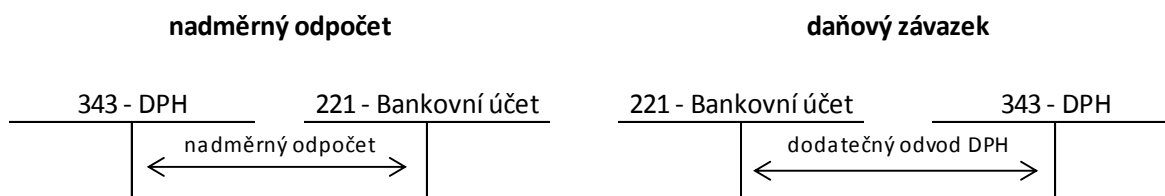
Účtování u neplátce

Neplátci DPH nevzniká nárok na odpočet daně. Proto se tato daň u neplátce stává součástí ocenění majetku nebo vstupuje v případě služeb do provozních nákladů.

Při sestavení daňového přiznání účetní jednotka porovnává daně na vstupu a výstupu. Tím zjistí celkovou výši daňového závazku nebo daňové pohledávky (tzv. nadměrný odpočet).

- vstupy > výstupy = nadměrný odpočet, finanční úřad jej vrátí
- vstupy < výstupy = daňový závazek vůči finančnímu úřadu, účetní jednotka musí DPH doplatit

Schéma 18: Nadměrný odpočet a daňový závazek

Zdroj: Autorka

2.4.2.2 Spotřební daň – účet 345

Účtování spotřebních daní je obdobné jako účtování o DPH. Plátce spotřebních daní účtuje na straně MD účtu 345 nárok na vrácení daně a na straně Dal pak spotřební daň na výstupu.

Rozeznáváme tyto spotřební daně:

- Daň z minerálních olejů – pohonné hmoty
- Daň z lihu
- Daň z piva
- Daň z vína a meziproduktů
- Daň z tabákových výrobků

Spotřební daň je stanovena absolutní částkou na jednotku množství a je podnikově neutrální, nezasahuje tak do podnikové ekonomiky. Podnik v návaznosti na daňové přiznání prokazuje daňový závazek za zdaňovací období nebo nárok na vrácení daně a výsledný vztah vůči finančnímu úřadu. (Kovanicová, 2006)

2.4.2.3 Ekologická daň – účet 345

Za ekologickou daň považujeme daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z pevných paliv a daň z elektřiny.

Tyto daně pouze rozšiřují základ nepřímých daní a některé parametry jsou podobné jako u daní spotřebních. Ekologické daně jsou spravovány celními orgány, jejich sazby jsou stanoveny v Kč na měrnou jednotku a zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc.

2.4.3 Dotace

V účtové třídě 34 se kromě daní účtuje také o dotacích, jež jsou charakterizovány jako nenávratný příjem peněžních prostředků na úhradu investičních nebo provozních potřeb.

Příjem dotace se účtuje na stranu MD 221 se souvztažným zápisem na stranu Dal účtu 346 popř. 347.

Dotace mohou být poskytnuty ze státního rozpočtu, státních finančních aktiv, národního fondu, státních fondů nebo z rozpočtů územních samosprávních celků. Každá poskytnutá dotace má stanovený účel, který musí být stanoven. (Fišerová, 2010)

Poté se dle účelu provede zúčtování dotace. Zúčtování se provádí na stranu MD příslušného účtu dotace se souvztažným zápisem na stranu Dal příslušného účtu právě dle účelu.

Dotace dle účelu dělíme na:

- Provozní dotace – dotace je určena na úhradu nákladů, zúčtování do výnosů (účet 648 – Ostatní provozní výnosy) se provádí v časové a věcné souvislosti s vyúčtováním nákladů dle účelu poskytnutí dotace
- Investiční dotace – účet 041, popř. 042, v tomto případě se ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení snižují o dotaci
- Kapitálové vybavení – účet 413 – Ostatní kapitálové fondy, v případě, že je dotace určena na kapitálové vybavení, tj. na zvýšení vlastního jmění (Kovanicová, 2006)

2.5 Vykazování pohledávek a závazků v rozvaze

2.5.1 Pohledávky

Pohledávky jsou v rozvaze členěny na krátkodobé a dlouhodobé. Dlouhodobé pohledávky jsou takové pohledávky, jejichž zůstatková doba splatnosti ke dni sestavení účetní závěrky je delší než 1 rok.

Jak ve své knize uvádí E. Fišerová (2010) **dlouhodobé pohledávky** jsou v rozvaze vykazovány v položce „**C.II. Dlouhodobé pohledávky**“, a to v následujícím členění:

- „C.II.1. Pohledávky z obchodních vztahů“
- „C.II.2. Pohledávky – ovládající a řízená osoba“
- „C.II.3. Pohledávky – podstatný vliv“
- „C.II.4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení“
- „C.II.5. Dlouhodobé poskytnuté zálohy“
- „C.II.6. Dohadné účty aktivní“
- „C.II.7. Jiné pohledávky“
- „C.II.8. Odložená daňová pohledávka“

Zatímco **krátkodobé pohledávky** (k okamžiku sestavení účetní závěrky je jejich doba splatnosti kratší než 1 rok) se vykazují v položce „**C.III. Krátkodobé pohledávky**“ následovně:

- „C.III.1. Pohledávky z obchodních vztahů“
- „C.III.2. Pohledávky – ovládající a řídicí osoba“
- „C.III.3. Pohledávky – Podstatný vliv“
- „C.III.4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení“
- „C.III.5. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění“
- „C.III.6. Stát – daňové pohledávky“
- „C.III.7. Krátkodobé poskytnuté zálohy“
- „C.III.8. Dohadné účty aktivní“
- „C.III.9. Jiné pohledávky“

2.5.2 Závazky

Podobně jako u pohledávek je vykazování závazků dle E. Fišerové (2010) následující:

Dlouhodobé závazky (doba splatnosti k rozvahovému dni je delší jak 1 rok) a závazky s odloženým daňovým závazkem se vykazují v části „**B.II. Dlouhodobé závazky**“ v následujících položkách:

- „B.II.1. Závazky z obchodních vztahů“
- „B.II.2. Závazky – ovládající a řídící osoba“
- „B.II.3. Závazky – podstatný vliv“
- „B.II.4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení“
- „B.II.5. Dlouhodobé přijaté zálohy“
- „B.II.6. Vydané dluhopisy“
- „B.II.7. Dlouhodobé směnky k úhradě“
- „B.II.8. Dohadné účty pasivní“
- „B.II.9. Jiné závazky“
- „B.II.10. Odložený daňový závazek“

A **krátkodobé závazky** (doba splatnosti k rozvahovému dni je kratší jak 1 rok) se vykazují v části rozvahy „**B.III. Krátkodobé závazky**“ a jsou dále členěny do následujících položek:

- „B.III.1. Závazky z obchodních vztahů“
- „B.III.2. Závazky – ovládající a řídící osoba“
- „B.III.3. Závazky – podstatný vliv“
- „B.III.4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení“
- „B.III.5. Závazky k zaměstnancům“
- „B.III.6. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění“
- „B.III.7. Stát – daňové závazky a dotace“
- „B.III.8. Krátkodobé přijaté zálohy“
- „B.III.9. Vydané dluhopisy“
- „B.III.10. Dohadné účty pasivní“
- „B.III.11. Jiné závazky“

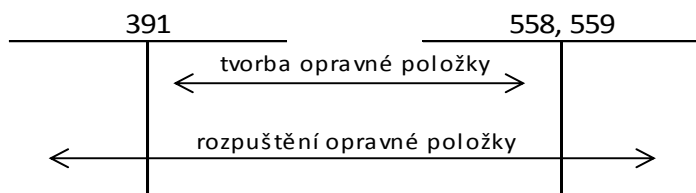
2.6 Opravné položky k zúčtovacím vztahům

Opravné položky se tvoří k pohledávkám, které jsou po lhůtě splatnosti, a to na základě inventarizace. Hlavním úkolem opravných položek je vyjádřit možné riziko nezaplacení pohledávky a snížit tak ocenění dané pohledávky v účetní závěrce.

Příslušným účtem je 391 – Opravná položka k pohledávkám, který se souvztažně účtuje s účty 558 – Tvorba a zúčtování opravných položek podle zvláštního právního předpisu v provozní činnosti nebo 559 – Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek v provozní činnosti.

Schéma účtování:

Schéma 19: Tvorba a rozpuštění opravné položky k pohledávce

Zdroj: Autorka

U pohledávek je nutné rozlišovat, zda se jedná o účetní či zákonné opravné položky. Cílem účetní opravné položky je korigovat hodnotu aktiva podle její reálné hodnoty, zatímco zákonná opravná položka sleduje čistě fiskální cíle, tj. stanovit přísné podmínky a mantinely pro zahrnování nákladů z tvorby opravné položky do daňového základu. (Ryneš, 2013)

Ke konkrétní pohledávce můžeme vytvářet zároveň zákonné i účetní opravné položky, ale v žádném případě nesmí součet těchto opravných položek přesáhnout účetní hodnotu pohledávky na rozvahovém účtu, k níž je opravná položka tvořena. (Fišerová, 2010)

Opravné položky lze zrušit v případě, že daná pohledávka byla uhrazena nebo odepsána, dále ke dni ukončení či přerušeni podnikatelské činnosti či nájmu a ke dni promlčení či zániku pohledávky.

2.6.1 Účetní opravné položky

Zásady tvorby účetní opravných položek neupravuje žádný účetní předpis, záleží tudíž na rozhodnutí účetní jednotky.

Tvorba těchto opravných položek je jedním z nástrojů dodržení zásady opatrnosti při vykazování aktiv a výsledků hospodaření. Vyjadřuje potencionální pokles reálné hodnoty pohledávky, tj. snížení možnosti její vymahatelnosti.

Pro účtování účetních opravných položek se používá účet 559 - Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek v provozní činnosti. Tvorba opravné položky se zde účtuje na MD 559 a Dal 391 a následné rozpuštění naopak.

2.6.2 Zákonné opravné položky

Zásady pro tvorbu zákonných opravných položek upravuje Zákon č. 593/199 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Poplatník daně má možnost vytvářet 2 typy opravných položek na vrub daňově uznatelných nákladů:

- a) za dlužníky v insolvenčním řízení
- b) k nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994
  - od 1. 1. 2014 existují pouze 2 hranice, odkdy lze tvořit opravnou položku k nepromlčeným pohledávkám a do jaké výše. Viz tabulka č. 1

Tabulka 1: Splatnost pohledávek

Splatnost pohledávek	Výše pohledávky
Nad 18 měsíců	50 %
Nad 36 měsíců	100 %

Zdroj 1: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/zakonne-opravne-polozky-k-pohledavkam-v-roce-2014/>

Na základě těchto ustanovení nesmí věřitel tvořit opravné položky k pohledávkám, jestliže má zároveň k dlužníkovi splatné závazky a neprovede jejich vzájemný zápočet. V případě pohledávek za dlužníkem v insolvenčním řízení toto pravidlo neplatí. (Fišerová, 2010)

Tvorba zákonné opravné položky probíhá zápisem na MD účtu 558 - Tvorba a zúčtování opravných položek podle zvláštního právního předpisu v provozní činnosti se souvztažným zápisem na stranu Dal účtu 391. Čerpání zákonné opravné položky se provede opačným záúčtováním jako tvorba.

2.7 Odpisy pohledávek

Odpis pohledávky je účetně-daňovým postupem. Jeho účelem je korigovat dopady účtování, přičemž právní existence nároku věřitele vůči dlužníkovi není přerušena a dlužník má stále povinnost uhradit svůj závazek, tzn., že i přes plně odepsanou pohledávku má věřitel právo na její úhradu. (Ryneš, 2013)

Pokud se u určité pohledávky vyskytuje riziko promlčení, je nutno tuto pohledávku před uplynutím promlčecí lhůty odepsat a vést ji na podrozvahových účtech. Současně se zruší zákonná opravná položka a odpis části pohledávky kryté opravnou položkou bude uznán za daňový náklad. Problematikou odpisu pohledávek se zabývá § 24 odst. 2 písm. y) ZDP. (Fišerová, 2010)

Pohledávky bude ovšem možno odepsat na vrub daňově účinných nákladů pouze za předpokladu, že o těchto pohledávkách bylo při vzniku účtováno do výnosů, zahrnutých do základů daně z příjmů a nejedná se o pohledávku nabytou bezúplatně nebo o pohledávku vzniklou mezi spojenými osobami. Odpis pohledávky na vrub daňových nákladů se uznává ve výši kryté použitím zákonné opravné položky podle ZoR pro zjištění základu daně z příjmů. (Ryneš, 2013)

„Odpis pohledávky účtujeme podle vnitřního účetního dokladu jako zvýšení nákladů zápisem na stranu MD účtu 546 – Odpis pohledávek souvztažně na stranu D příslušného účtu pohledávek. Při odpisu pohledávek je třeba na analytických účtech rozlišit, zda je odpis pohledávky z hlediska daně z příjmů daňový základ, nebo se jedná o odpis nad rámec daňově uznatelného nákladu. Po odpisu již pohledávka není účtována na rozvahovém účtu, ale je sledována na účtu podrozvahovém.“²

---

² Zdroj: LÍBAL, Tomáš. *Účetnictví - principy a techniky*. 2. vyd. Praha: Institut certifikace účetních, 2012, 410 s. Vzdělávání účetních v ČR (Institut certifikace účetních). ISBN 978-80-86716-78-7.

3. Cíl a metodika

Cílem této bakalářské práce je charakterizovat zúčtovací vztahy a následně je analyzovat ve vybrané účetní jednotce. Objektem analýzy zúčtovacích vztahů je společnost XYZ podnikající v textilním průmyslu.

Bakalářská práce se dělí na dvě vzájemně související části, teoretickou a praktickou. Z důvodu přehlednosti se tyto dvě hlavní části dělí dále do několika samostatných kapitol pojednávajících o jednotlivých problematikách zúčtovacích vztahů.

Pro vypracování teoretické části jsem čerpala hlavně z odborné literatury a důvěryhodných internetových zdrojů. Použité zdroje jsou uvedeny v literárním přehledu.

Ve druhé části bakalářské práce jsem využívala podkladů, které mi byly poskytnuty vybranou společností. Jedná se o rozvahu, výkaz zisku a ztráty, výroční zprávu a organizační strukturu. Podrobnější informace jsem získala konzultací s předsedou družstva a následně s účetní společností.

3.1 Metodika práce

Ke zpracování praktické části bakalářské práce bylo prvotním krokem získat základní informace o společnosti XYZ. K analýze jsem zvolila období 2013 a 2014. Vzhledem k tomu, že má družstvo povinnost auditu a zveřejnění výroční zprávy na internetu, měla jsem k potřebným dokumentům okamžitý přístup. Následně jsem mezi sebou výsledky těchto dvou období porovnávala.

Hlavním dokumentem, ze kterého jsem vycházela při sestavení vertikální analýzy aktiv a pasiv, byla rozvaha za období 2013 a 2014. Tato analýza slouží k vytvoření určité představy o struktuře podnikového majetku a jeho financování.

Následujícím okruhem praktické části je analýza pohledávek a závazků konkrétní společnosti. Při řešení této problematiky jsem vycházela jak z rozvahy, tak i z vertikální analýzy aktiv a pasiv.

Analýza pohledávek vyjadřuje podíly jednotlivých druhů krátkodobých pohledávek na oběžných aktivech a na celkových krátkodobých pohledávkách.

Tabulka 2: Vzorce pro analýzu pohledávek

Ukazatel	Vzorec (údaje z rozvahy)
Podíl krátkodobých pohledávek na oběžných aktivech	(C.III., ř. 048) / (C., ř. 031)
Podíl pohledávek z obchodních vztahů na oběžných aktivech	(C.III.1., ř. 049) / (C., ř. 031)
Podíl pohledávek za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení na oběžných aktivech	(C.III.4., ř. 052) / (C., ř. 031)
Podíl krátkodobých poskytnutých záloh na oběžných aktivech	(C.III.7., ř. 055) / (C., ř. 031)
Podíl dohadných účtů aktivních na oběžných aktivech	(C.III.8., ř. 056) / (C., ř. 031)
Podíl jiných pohledávek na oběžných aktivech	(C.III.9., ř. 057) / (C., ř. 031)
Podíl pohledávek z obchodních vztahů na krátkodobých pohledávkách	(C.III.1., ř. 049) / (C.III., ř. 048)
Podíl pohledávek za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení na krátkodobých pohledávkách	(C.III.4., ř. 052) / (C.III., ř. 048)
Podíl krátkodobých poskytnutých záloh na krátkodobých pohledávkách	(C.III.7., ř. 055) / (C.III., ř. 048)
Podíl dohadných účtů aktivních na krátkodobých pohledávkách	(C.III.8., ř. 056) / (C.III., ř. 048)
Podíl jiných pohledávek na krátkodobých pohledávkách	(C.III.9., ř. 057) / (C.III., ř. 048)

Další úkolem při analýze pohledávek bylo zjistit počet obrátek pohledávek a dobu obratu pohledávek.

Tabulka 3: Vzorce pro výpočet obrátek a doby obratu pohledávek

Ukazatel	Vzorec
Počet obrátek pohledávek	tržby / krátkodobé pohledávky
Doba obratu pohledávek	360 / počet obrátek

Výsledky analýzy závazků vyjadřují podíly jednotlivých druhů dlouhodobých závazků na cizích zdrojích, dále pak na celkových dlouhodobých závazcích a podíly jednotlivých druhů krátkodobých závazků na cizích zdrojích a na celkových krátkodobých závazcích.

Tabulka 4: Vzorce pro analýzu závazků

Ukazatel	Vzorec (údaje z rozvahy)
Dlouhodobé závazky	
Podíl dlouhodobých závazků na cizích zdrojích	(B.II., ř.092) / (B., ř. 086)
Podíl odloženého daňového závazku na cizích zdrojích	(B.II.10., ř. 102) / (B., ř. 086)
Podíl odloženého daňového závazku na dlouhodobých závazcích	(B.II.10., ř. 102) / (B.II., ř.092)
Krátkodobé závazky	
Podíl krátkodobých závazků na cizích zdrojích	(B.III., ř. 103) / (B., ř. 086)
Podíl závazků z obchodních vztahů na cizích zdrojích	(B.III.1., ř. 104) / (B., ř. 086)
Podíl závazků ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení na cizích zdrojích	(B.III.4., ř. 107) / (B., ř. 086)
Podíl závazků k zaměstnancům na cizích zdrojích	(B.III.5., ř. 108) / (B., ř. 086)
Podíl závazků ze soc. zabezpečení a zdrav. Pojištění na cizích zdrojích	(B.III.6., ř. 109) / (B., ř. 086)
Podíl daňových závazků na cizích zdrojích	(B.III.7., ř. 110) / (B., ř. 086)
Podíl krátkodobých přijatých záloh na cizích zdrojích	(B.III.8., ř. 111) / (B., ř. 086)
Podíl dohadných účtů pasivních na cizích zdrojích	(B.III.10., ř. 113) / (B., ř. 086)
Podíl jiných závazků na cizích zdrojích	(B.III.11., ř. 114) / (B., ř. 086)
Podíl závazků z obchodních vztahů na krátkodobých závazcích	(B.III.1., ř. 104) / (B.III., ř. 103)
Podíl závazků ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení na krátkodobých závazcích	(B.III.4., ř. 107) / (B.III., ř. 103)
Podíl závazků k zaměstnancům na krátkodobých závazcích	(B.III.5., ř. 108) / (B.III., ř. 103)
Podíl závazků ze soc. zabezpečení a zdrav. Pojištění na krátkodobých závazcích	(B.III.6., ř. 109) / (B.III., ř. 103)
Podíl daňových závazků na krátkodobých závazcích	(B.III.7., ř. 110) / (B.III., ř. 103)
Podíl krátkodobých přijatých záloh na krátkodobých závazcích	(B.III.8., ř. 111) / (B.III., ř. 103)
Podíl dohadných účtů pasivních na krátkodobých závazcích	(B.III.10., ř. 113) / (B.III., ř. 103)
Podíl jiných závazků na krátkodobých závazcích	(B.III.11., ř. 114) / (B.III., ř. 103)

Pro výpočty běžné likvidity, čistého pracovního kapitálu, průměrné doby platby závazků a obchodního deficitu byly použity vzorce uvedené v tabulce 5.

Tabulka 5: Vzorec pro výpočet běžné likvidity, ČPK, průměrné doby platby, obchodního deficitu

Ukazatel	Vzorec
Běžná likvidita	oběžná aktiva / krátkodobé závazky
Čistý pracovní kapitál	oběžná aktiva – krátkodobé závazky
Průměrná doba platby	(krátkodobé závazky / tržby) * 360
Obchodní deficit	doba obratu pohledávek – doba obratu závazků

V posledním okruhu bakalářské práce jsem se zaměřila na vybrané účetní případy společnosti XYZ. Jedná se o 2 tuzemské a 1 zahraniční přijatou fakturu, následně o 2 faktury vystavené tuzemským odběratelům.

Veškeré informace, zejména číselné údaje, jsou zpracovány do textu, schémat, tabulek a grafů, které jsou vytvořeny v Microsoft Word a Microsoft Excel z důvodu přehlednosti a lepší orientace.

4. Vlastní práce

4.1 Charakteristika vybrané účetní jednotky

V praktické části bakalářské práce budu používat pojem „společnost XYZ“ jako pracovní název pro zvolenou organizaci. Fiktivní název je vybrán záměrně z důvodu utajení obchodních a finančních informací, stejně jako u fiktivních názvů dodavatelů a odběratelů. Pro potřeby hodnocení společnosti jsem však vycházela z údajů a informací z účetních výkazů, tj. rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výroční zprávy.

Společnost XYZ je oděvní družstvo a vznikla již v roce 1931, ovšem do obchodního rejstříku byla zapsána až v červnu 1951. V čele společnosti stojí předseda družstva, jemuž jsou podřízeni vedoucí jednotlivých oddělení a výrobních úseků.

Společnost XYZ patří mezi přední výrobce oděvů v České republice a Evropské unii. Hlavním předmětem podnikání je výroba společenských, profesních ale i sportovních oděvů, dále obchod a služby, činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence. Společnost se vyznačuje vysokou kvalitou výrobků, a také garantuje maximální kontrolu a pozornost každému výrobku. Každý rok vyrobí přes 150 000 kusů oděvních výrobků, z nichž 90% je exportováno do zahraničí.

Společnost je držitelem celé řady ocenění v podnikatelských soutěžích, za design výrobků a jedním z posledních úspěchů je 3. místo v soutěži Firma roku v Kraji Vysočina za rok 2013.

Společnost XYZ vede podvojný účetnictví (účtuje způsobem A), je plátcem daně z přidané hodnoty a přiznání k této dani podává každý měsíc. Dále je plátcem daně z příjmů právnických osob, daně silniční a daně z nemovitostí. V současné době zaměstnává okolo 200 zaměstnanců.

Při vedení účetnictví vychází společnost ze směrné účtové osnovy pro podnikatele. V rámci účtování pohledávek a závazků používá syntetické účty dané směrnou účtovou osnovou, které dále člení dle potřeb a pro větší přehlednost na jednotlivé analytické účty. V příloze je uveden výčet nejdůležitějších analytických účtů účtové třídy 3.

Jelikož společnost převážně exportuje své výrobky do zahraničí, přepočítává své pohledávky a závazky v průběhu účetního období na základě pevných kurzů. Pevný kurz je stanoven zpravidla pro každé čtvrtletí účetního období na základě platných

kurzů dle ČNB v souladu se Zákonem o účetnictví. Mezi zahraniční odběratele patří například Německo, Rakousko, Anglie, Skotsko.

Společnost podléhá povinnosti ověřovat svou účetní závěrku auditem dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Dále dle § 21 tohoto zákona musí společnost vyhotovit výroční zprávu, která obsahuje účetní závěrku a zprávu auditu. Účelem výroční zprávy je uceleně a komplexně informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení společnosti.

4.2 Vertikální analýza aktiv a pasiv

Vertikální analýza se řadí mezi absolutní ukazatele užívané k analýze komponent. Také bývá nazývána jako strukturální analýza. Tato analýza je výchozím bodem rozboru účetních výkazů a pomáhá nám snadněji nahlédnout do těchto výkazů. Spočívá v tom, že se na jednotlivé položky účetních výkazů pohlíží v relaci k nějaké veličině, zjišťuje procentní podíl jednotlivých položek výkazů na zvoleném základu. Tedy při analýze rozvahy bývají položky výkazu vyjádřeny jako procento z celkových aktiv, resp. pasiv, tedy z bilanční sumy. Cílem vertikální analýzy je především rozbor minulého vývoje finanční situace a jeho příčin, s omezenými možnostmi učinit závěry o finančních vyhlídkách podniku a upozornit na problémové oblasti, které je potřeba podrobit podrobnějšímu zkoumání.

4.2.1 Vertikální analýza aktiv

Položky na straně aktiv jsou členěny vzestupně podle jejich likvidity, tzn. od položek nejméně likvidních po nejvíce likvidní. Z pohledu na stranu aktiv můžeme vyčíst, kolik prostředků společnost investovala do rychle zpeněžitelného majetku a kolik naopak investovala do majetku, který lze likvidovat obtížněji, ale zato je s ním spojena vyšší výnosnost.

Tabulka 6: Vertikální analýza aktiv

AKTIVA		2013		2014	
		Absolutní hodnota netto v tis. Kč	Podíl v %	Absolutní hodnota netto v tis. Kč	Podíl v %
AKTIVA CELKEM		88 706	100,00	8 894	100,00
B.	Dlouhodobý majetek	29 227	32,95	27 086	30,45
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	208	0,23	250	0,28
B. I. 3.	Software	45	0,05	250	0,28
B. I. 7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	163	0,15	0	0,00
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	29 007	32,70	26 824	30,16
B. II. 1.	Pozemky	1 267	1,43	1 267	1,42
B. II. 2.	Stavby	21 925	24,72	21 138	23,77
B. II. 3.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	5 647	6,37	4 250	4,78
B. II. 6.	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	168	0,19	169	0,19
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	12	0,01	12	0,01
B. III. 3.	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	12	0,01	12	0,01
C.	Oběžná aktiva	58 709	66,18	61 344	68,97
C. I.	Zásoby	20 084	22,64	15 873	17,85
C. I. 1.	Materiál	11 718	13,21	8 748	9,84
C. I. 2.	Nedokončená výroba a polotovary	1 509	1,70	1 003	1,13
C. I. 3.	Výrobky	6 443	7,26	5 631	6,33
C. I. 5.	Zboží	414	0,47	491	0,55
C. III.	Krátkodobé pohledávky	3 490	3,93	11 006	12,37
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	2 914	3,29	7 571	8,51
C. III. 4.	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	0	0,00	1	0,00
C. III. 7.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	245	0,28	546	0,61

C. III. 8.	Dohadné účty aktivní	56	0,06	91	0,10
C. III. 9.	Jiné pohledávky	75	0,31	2 797	3,14
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	35 135	39,61	34 465	38,75
C. IV. 1.	Peníze	73	0,08	51	0,06
C. IV. 2.	Účty v bankách	35 062	39,53	24 414	27,45
C. IV. 3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly	0	0,00	10 000	11,24
D. I.	Časové rozlišení	770	0,87	512	0,58
D. I. 1.	Náklady příštích období	201	0,23	198	0,22
D. I. 3.	Příjmy příštích období	569	0,64	314	0,35

Zdroj: Autorka

Z tabulky je zřejmé, že největší podíl na celkových aktivech mají oběžná aktiva, která v roce 2013 tvořila 66,18 % a v roce 2014 se zvýšila na 68,97 %. Z oběžných aktiv je patrné, že krátkodobý finanční majetek tvoří velkou část jak za rok 2013, tak i za rok 2014. Druhý největší podíl na celkových aktivech je zastoupen dlouhodobým majetkem, který v roce 2013 dosahoval 32,95 % a v roce 2014 30,45 % z celkových aktiv. Nejmenší podíl na celkových aktivech v obou letech má časové rozlišení.

4.2.2 Vertikální analýza pasiv

Stranu pasiv tvoří zdroje financování společnosti a udává přehled o tom, z jakých zdrojů společnost XYZ financuje svá aktiva. Pasiva nejsou prioritně členěna podle hlediska času, ale jsou členěna podle vlastnictví, a to na zdroje vlastní a cizí. U cizího kapitálu se také sleduje množství využití krátkodobých či dlouhodobých zdrojů, neboť použití krátkodobého kapitálu je levnější, avšak při nadměrném financování těmito zdroji hrozí podniku nebezpečí insolvence, nemá-li k dispozici dostatek peněžních prostředků.

Tabulka 7: Vertikální analýza pasiv

PASIVA		2013		2014	
		Absolutní hodnota netto v tis. Kč	Podíl v %	Absolutní hodnota netto v tis. Kč	Podíl v %
PASIVA CELKEM		88 706	100,00	88 942	100,00
A.	Vlastní kapitál	75 894	85,56	64 273	72,26
A. I.	Základní kapitál	2 298	2,59	1 834	2,06
A. I. 1.	Základní kapitál	2 298	2,59	1 834	2,06
A. II.	Kapitálové fondy	1 209	1,36	-379	-0,43
A. II. 2.	Ostatní kapitálové fondy	1 029	1,16	1 029	1,16
A. II. 3.	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	180	0,20	-1 408	-1,58
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	40 511	45,67	27 051	30,41
A. III. 1.	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	15 265	17,21	15 265	17,16
A. III. 2.	Statutární a ostatní fondy	25 246	28,46	11 786	13,25
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	24 731	27,88	30 276	34,04
A. IV. 1.	Nerozdělený zisk minulých let	24 731	27,88	30 276	34,04
A. V.	Výsledek hospodaření běžného období	7 145	8,05	5 491	6,17
B.	Cizí zdroje	12 489	14,08	23 769	26,72
B. II.	Dlouhodobé závazky	1 669	1,88	1 559	1,75
B. II. 10.	Odložený daňový závazek	1 669	1,88	1 559	1,75
B. III.	Krátkodobé závazky	10 820	12,20	22 210	24,97
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	2 897	3,27	8 096	9,10
B. III. 4.	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	1 165	1,31	1 075	1,21
B. III. 5.	Závazky k zaměstnancům	1 542	1,74	1 667	1,87
B. III. 6.	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 319	1,49	1 452	1,63

B. III. 7.	Stát – daňové závazky a dotace	1 695	1,91	7 261	8,16
B. III. 8.	Krátkodobé přijaté zálohy	646	0,73	808	0,91
B. III. 10.	Dohadné účty pasivní	1 326	1,49	174	0,20
B. III. 11.	Jiné závazky	230	0,26	1 677	1,89
C. I.	Časové rozlišení	323	0,36	900	1,01
C. I. 1.	Výdaje příštího období	89	0,10	861	1,00
C. I. 2.	Výnosy příštích období	234	0,26	39	0,04

Zdroj: Autorka

Z tabulky pasiv vidíme, že největší podíl na celkových pasivech má v 2013 i v roce 2014 vlastní kapitál s 85,56 % a 72,26 %. Největší měrou se na vlastním kapitálu v roce 2013 podílely rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku s 45,67 %, zatím co v roce 2014 je to výsledek hospodaření minulých let s 34,04 %. Cizí zdroje s podíly 14,08 % a 26,72 % z celkových pasiv jsou nejvíce tvořeny krátkodobými závazky, které mají v roce 2013 12,20 % a v roce 2014 vzrostly na 24,97 %. Nejmenší podíl tvoří opět časové rozlišení s 0,36 % a 1,01 %.

4.3 Analýza pohledávek a závazků

4.3.1 Analýza pohledávek

Při analýze pohledávek budeme vycházet z výše uvedené vertikální analýzy. Výsledky z této analýzy vyjadřují podíl jednotlivých druhů krátkodobých pohledávek na oběžných aktivech a na celkových pohledávkách. Jelikož společnost XYZ má pohledávky pouze krátkodobé, budou pro nás v této analýze jako celkové.

U firmy XYZ se krátkodobé pohledávky skládají z pohledávek z obchodních vztahů, z pohledávek za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení, z krátkodobých poskytnutých záloh, dohadných účtů aktivních a jiných pohledávek.

Dalším bodem v analýze pohledávek je výpočet ukazatelů aktivity. Cílem této skupiny ukazatelů je změřit, jak efektivně společnost využívá svůj majetek, svá aktiva. V našem případě se bude jednat o počet obrátek pohledávek, dobu obratu pohledávek a velikost pohledávek. V této fázi je využito pouze pohledávek z obchodních vztahů, jelikož pouze tyto pohledávky s danou problematikou přímo souvisí.

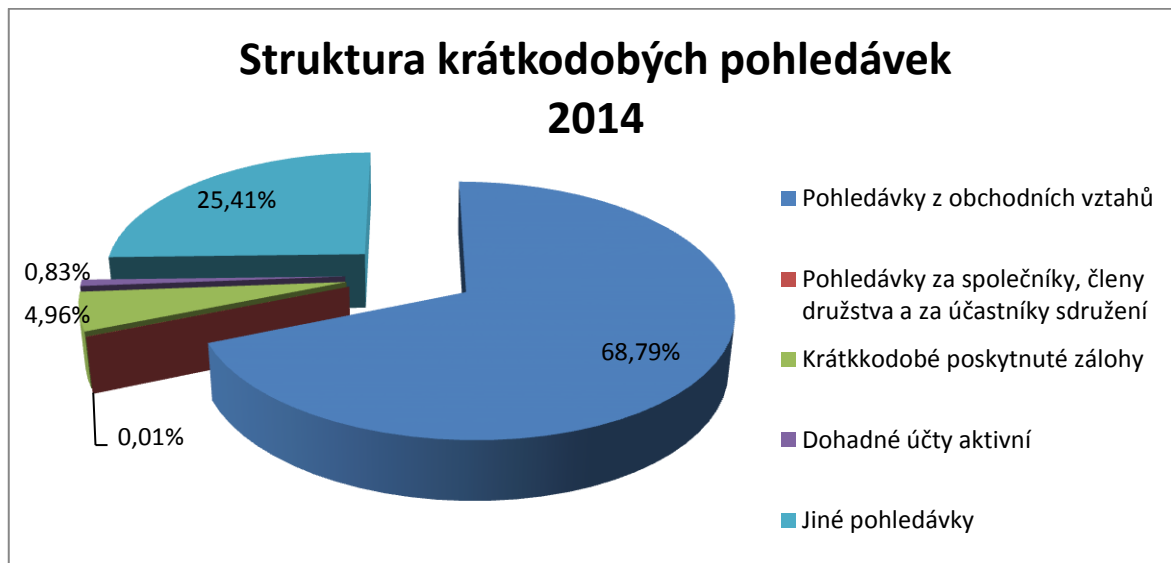
Tabulka 8: Analýza pohledávek

Ukazatel	Podíl v %	
	2013	2014
Podíl krátkodobých pohledávek na oběžných aktivech	5,94	17,94
Podíl pohledávek z obchodních vztahů na oběžných aktivech	4,96	12,34
Podíl pohledávek za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení na oběžných aktivech	0,00	0,00
Podíl krátkodobých poskytnutých záloh na oběžných aktivech	0,42	0,89
Podíl dohadných účtů aktivních na oběžných aktivech	0,10	0,15
Podíl jiných pohledávek na oběžných aktivech	0,13	4,56
Podíl pohledávek z obchodních vztahů na krátkodobých pohledávkách	83,50	68,79
Podíl pohledávek za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení na krátkodobých pohledávkách	0,00	0,01
Podíl krátkodobých poskytnutých záloh na krátkodobých pohledávkách	7,02	4,96
Podíl dohadných účtů aktivních na krátkodobých pohledávkách	1,60	0,83
Podíl jiných pohledávek na krátkodobých pohledávkách	2,15	25,41

Zdroj: Autorka

Z tabulky lze vyčíst, že krátkodobé pohledávky zaujímají celkem malou část oběžných aktiv – tvoří 5,94 % v roce 2013, avšak v roce 2014 se zvýšily o celých 12 % na 17,94 %. Největší podíl na oběžném majetku z krátkodobých pohledávek mají pohledávky z obchodních vztahů s 4,96 % za rok 2013 a 12,34 % za rok 2014. Co se týče podílů na krátkodobých pohledávkách, velkou část zde zaujímají pohledávky z obchodních vztahů s 83,50 % pro rok 2013 a pro rok 2014 s 68,79 %. Nejmenší část tvoří pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení, a to jak na oběžných aktivech, tak i na krátkodobých pohledávkách. Jejich hodnoty dosahují maximálně 0,01 %. Pro lepší přehlednost je procentní podíl jednotlivých skupin krátkodobých pohledávek na celkových krátkodobých pohledávkách roku 2014 zachycen v grafu 1.

Graf 1: Struktura krátkodobých pohledávek k 31. 12. 2014

Zdroj: Autorka

4.3.1.1 Počet obrátek pohledávek

Počet obrátek pohledávek se vyjadřuje jako podíl tržeb na průměrném stavu pohledávek, ze kterého se následně vypočítá doba obratu pohledávek.

4.3.1.2 Doba obratu pohledávek

Doba obratu pohledávek slouží ke zjištění, za jak dlouhé období jsou pohledávky v průměru spláceny. Doba obratu by měla být co nejkratší.

Tabulka 9: Počet obrátek a doba obratu pohledávek

Ukazatel	2013	2014
Počet obrátek pohledávek	35,54	8,97
Doba obratu pohledávek	10,13	40,12

Zdroj: Autorka

V tabulce můžeme pozorovat, že doba obratu pohledávek v roce 2013 byla v průměru 10 dní, zatímco v roce 2014 se platební morálka odběratelů zhoršila a doba obratu pohledávek vzrostla na necelých 41 dní. Jelikož je doba obratu pohledávek velmi vysoká, musí společnost XYZ počítat s delším časovým obdobím na inkaso svých plateb.

4.3.2 Analýza závazků

V této analýze jsou počítány podíly jednotlivých druhů krátkodobých i dlouhodobých závazků k cizím zdrojům, dále pak na celkových krátkodobých a dlouhodobých závazcích. Společnost XYZ eviduje jak dlouhodobé, tak i krátkodobé

závazky. Z dlouhodobých závazků má pouze odložený daňový závazek, zatímco krátkodobé závazky zahrnují závazky z obchodních vztahů, závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení, závazky k zaměstnancům, závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění, daňové závazky, krátkodobé přijaté zálohy, dohadné účty pasivní a jiné závazky.

Tabulka 10: Analýza dlouhodobých závazků

Ukazatel	Podíl v %	
	2013	2014
Podíl dlouhodobých závazků na cizích zdrojích	13,36	6,56
Podíl Odloženého daňového závazku na cizích zdrojích	13,36	6,56
Podíl odloženého daňového závazku na dlouhodobých závazcích	100,00	100,00

Zdroj: Autorka

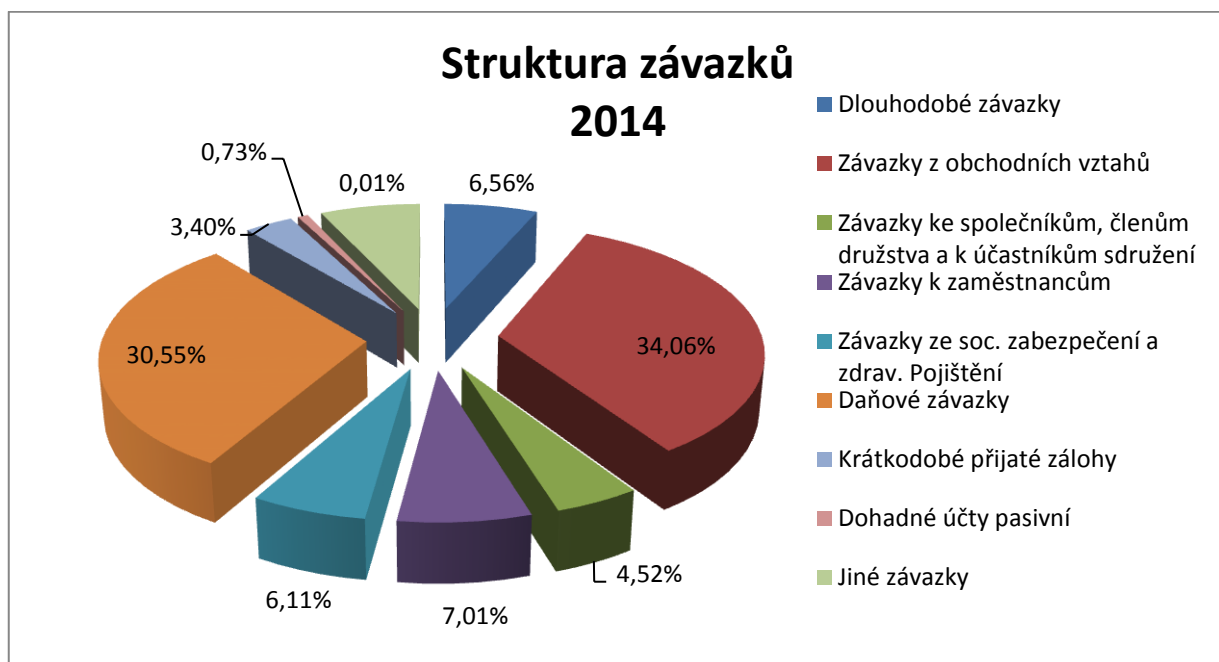
Tabulka 11: Analýza krátkodobých závazků

Ukazatel	Podíl v %	
	2013	2014
Podíl krátkodobých závazků na cizích zdrojích	86,64	93,44
Podíl závazků z obchodních vztahů na cizích zdrojích	23,20	34,06
Podíl závazků ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení na cizích zdrojích	9,33	4,52
Podíl závazků k zaměstnancům na cizích zdrojích	12,35	7,01
Podíl závazků ze soc. zabezpečení a zdrav. Pojištění na cizích zdrojích	10,56	6,11
Podíl daňových závazků na cizích zdrojích	13,57	30,55
Podíl krátkodobých přijatých záloh na cizích zdrojích	5,17	3,40
Podíl dohadných účtů pasivních na cizích zdrojích	10,62	0,73
Podíl jiných závazků na cizích zdrojích	1,84	7,01
Podíl závazků z obchodních vztahů na krátkodobých závazcích	26,77	36,45
Podíl závazků ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení na krátkodobých závazcích	10,77	4,84
Podíl závazků k zaměstnancům na krátkodobých závazcích	14,25	7,51
Podíl závazků ze soc. zabezpečení a zdrav. Pojištění na krátkodobých závazcích	12,19	6,54
Podíl daňových závazků na krátkodobých závazcích	15,67	32,69
Podíl krátkodobých přijatých záloh na krátkodobých závazcích	5,97	3,64
Podíl dohadných účtů pasivních na krátkodobých závazcích	12,26	0,78
Podíl jiných závazků na krátkodobých závazcích	2,13	7,51

Zdroj: Autorka

Z tabulek je zřejmé, že největší část na cizích zdrojích zaujímají krátkodobé závazky, tvořící v roce 2013 86,64 % a v roce 2014 93,44 %, zatímco dlouhodobé závazky tvořily v roce 2013 13,63% a v roce 2014 6,56% podíl na cizích zdrojích. Na krátkodobých závazcích mají jak v roce 2013, tak i v roce 2014 největší podíl závazky z obchodních vztahů, dále v roce 2014 měly na krátkodobých závazcích výrazné přičinění daňové závazky s 32,69 %. Nejmenší podíl na krátkodobých závazcích mají v roce 2013 jiné závazky s 2,13% podílem a v roce 2014 dohadné účty pasivní s 0,78% podílem. Pro lepší přehlednost je procentní podíl jednotlivých skupin závazků na cizích zdrojích roku 2014 zachycen v grafu 2.

Graf 2: Struktura závazků k 31. 12. 2014

Zdroj: Autorka

4.3.2.1 Běžná likvidita

Ukazatel běžné likvidity vyjadřuje, kolikrát jsou krátkodobé závazky kryty oběžnými aktivy podniku, tedy kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku v hotovost. Běžná likvidita je závislá na struktuře a likvidnosti aktiv a na odvětví ve kterém podnik působí.

4.3.2.2 Čistý pracovní kapitál

Tento ukazatel vyjadřuje částku volných peněžních prostředků, která zůstane v podniku po úhradě všech oběžných krátkodobých závazků

4.3.2.3 Průměrná doba platby závazků

Průměrná doba platby závazků ukazuje, za kolik dní hradí společnost XYZ v průměru své závazky. Je vhodné, aby hodnota tohoto ukazatele byla vyšší než hodnota doby obratu pohledávek. V tabulce vidíme, že průměrná doba platby závazků společnosti XYZ byla v roce 2013 necelých 31 dní a v roce 2014 dokonce 78 dní, což je skoro dvojnásobek doby obratu pohledávek z roku 2014.

Tabulka 12: Běžná likvidita, ČPK, Průměrná doba platby

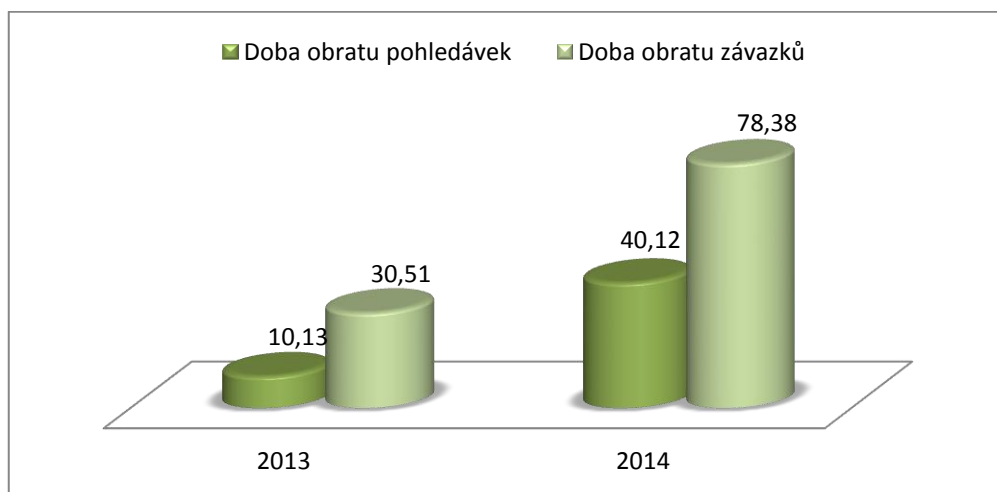
Ukazatel	2013	2014
Běžná likvidita	5,43	2,76
Čistý pracovní kapitál	47 889 000,00	39 134 000,00
Průměrná doba platby	30,51	78,38

Zdroj: Autorka

4.3.2.4 Obchodní deficit

Porovnáním doby obratu pohledávek a doby obratu závazků získáme rozdíl, který je nazýván jako obchodní deficit udávaný ve dnech. Pokud doba obratu pohledávek převyšuje dobu obratu závazků, znamená to, že společnost poskytuje obchodní úvěr svým odběratelům po delší dobu, než po kterou ho čerpá od svých dodavatelů. To způsobí, že má k dispozici méně finančních prostředků. Pro společnost je z důvodu hrozby platební neschopnosti výhodnější, když je doba obratu pohledávek nižší než doba obratu závazků.

Graf 3: Obchodní deficit

Zdroj: Autorka

Na tomto grafu můžeme vidět, že v obou analyzovaných letech značně převyšuje doba obratu závazků. Pro společnost XYZ je tato situace výhodná, neboť dodavatelé pomáhají financovat provoz společnosti, zvyšují její volný peněžní tok a společnosti nehrozí platební neschopnost. Ovšem vysoká míra zadluženosti není pro společnost ideální z hlediska image především před zájemci o navázání spolupráce, proto by se měla snažit stlačit dobu obratu závazků na stejnou úroveň, jako je doba obratu pohledávek.

4.4 Zúčtování se zaměstnanci a institucemi SP a ZP

Společnost XYZ měla v roce 2014 průměrný přepočtený počet zaměstnanců 188. Ve společnosti existuje několik zaměstnaneckých pozic, jako je dělník, členové řídicích orgánů, administrativní pracovník, předseda družstva. Podle těchto pozic vyplácí společnost mzdy. Dělnice pobírají úkolovou mzdu, zatímco administrativní pracovníci a členové řídicích orgánů pobírají mzdu měsíční. Mzdy jsou vypláceny vždy k 10. dni v měsíci a to z bankovního účtu.

Zaměstnanci mohou získat osobní ohodnocení, prémie mistra, prémie za plnění, prémie za sníženou absenci, jiné prémie a odměny.

Společnost XYZ dále odměňuje své zaměstnance ve formě zaměstnaneckých benefitů. Zaměstnanci každého půl roku obdrží určitou částku na fiktivní účet, tato částka nepodléhá zdanění. Z fiktivního účtu mohou peněžní sumu použít na proplacení táborů, nákup zdravotních potřeb a léků v lékárnách, na různé kulturní akce, apod.

Pro znázornění výpočtu mzdy a její zaúčtování je uveden smyšlený pracovník Karel Janáček, který je na pozici dělníka. Jeho hrubá mzda za měsíc červen činila 12 536,- Kč. Při podpisu smlouvy podepsal mimo jiné prohlášení k dani, tudíž uplatňuje měsíční slevu na dani ve výši 2 070,- Kč.

Tabulka 13: Zúčtování se zaměstnanci

Účetní případ	Doklad	Text	Částka (v Kč)	MD	D
1.	VÚD	Hrubá mzda zaměstnance	12 563	521 000	331 000
2.	VÚD	Sociální pojištění	817	331 000	336 002
3.	VÚD	Zdravotní pojištění	566	331 000	336 012
4.	VÚD	Sociální pojištění hrazené podnikem	3 141	524 002	336 002
5.	VÚD	Zdravotní pojištění hrazené podnikem	1 131	524 012	336 012
6.	VÚD	Záloha na daň	465	331 000	342 001
7.	VBÚ	Výplata mzdy z běžného účtu	10 715	331 000	221 001
8.	VBÚ	Úhrada sociálního z běžného účtu	3 141	336 002	221 001
9.	VBÚ	Úhrada zdravotního pojištění z běžného účtu	1 131	336 012	221 001

Zdroj: Autorka

4.5 Zúčtování daní a dotací

Společnost XYZ je plátcem několika daní – DPH, daň z příjmů PO, daň z nemovitostí, silniční daň. V této kapitole se však zaměřím pouze na výpočet daně z přidané hodnoty a na zúčtování dotace. Společnost je měsíčním plátcem daně, tudíž zpracovává každý měsíc přiznání k dani z přidané hodnoty.

4.5.1 Daň z přidané hodnoty

Jako názornou ukázkou pro výpočet daně z přidané hodnoty použijeme hodnoty z prosince roku 2014.

Základní sazba DPH v roce 2014, byla 21 %, snížená 15 %.

I. Zdanitelná plnění

- ✓ Dodání materiálu s místem plnění v tuzemsku se základní sazbou daně v hodnotě 1 558 695,- Kč (základ daně) a 414 337,- Kč (daň na výstupu).

II. Nárok na odpočet daně

- ✓ Z přijatých zdanitelných plnění od plátců se základní sazbou daně v hodnotě 478 223,- Kč (ZD) a 127 123,- Kč (odpočet daně).
- ✓ Z přijatých zdanitelných plnění od plátců se sníženou sazbou daně 25 633,- Kč (ZD) a 6 814,- Kč (odpočet daně).

III. Výpočet daňové povinnosti

- ✓ Daň na vstupu 414 337,- Kč
- ✓ Odpočet daně 133 937,- Kč
- ✓ Vlastní daňová povinnost 280 400,- Kč

V prosinci 2014 vznikla společnosti XYZ daňová povinnost ve výši 280 400,- Kč, která byla uhrazena následující měsíc, tj. v lednu 2015 z běžného účtu.

4.5.2 Dotace

V roce 2014 společnost XYZ obdržela dotaci z ministerstva práce a sociálních věcí na vzdělávání zaměstnanců a na náklady s ním spojené. Dotace byla dle výzvy 94 – OPLZZ – Operační program lidské zdroje a zaměstnanost, ve výši 4 000 000,- Kč a zúčtování je zobrazeno v následující tabulce č. 14.

Tabulka 14: Zúčtování dotace

Účetní případ	Doklad	Text	MD	D
1.	VUD	Nárok na dotaci	378 010	346 666
2.	VUD	Čerpání dotace	5xx 000	321 001
2.	VUD	Čerpání dotace	346 666	648 000
3.	VBÚ	Vyčerpání a proplacení dotace k určitému datu	221 001	378 010

Zdroj: Autorka

4.6 Pohledávky po lhůtě splatnosti

Téměř každá účetní jednotka eviduje pohledávky a závazky z obchodních vztahů, které nebyly uhrazeny ve lhůtě jejich splatnosti. Stejně tak i ve společnosti XYZ se tyto případy vyskytují.

Jednotlivé pohledávky a závazky společnost eviduje podle odběratelů a dodavatelů a také podle doby jejich splatnosti na jednotlivých účtech. Na konci každého týdne se tisknou sestavy neuhrazených dokladů z knihy pohledávek a závazků, které jsou následně řazeny podle data jejich požadované úhrady. Tímto má společnost dostatečný přehled o tom, jak se její pohledávky a závazky vyvíjejí, jaké jsou lhůty pro jejich zaplacení a v jaké výši vznikají pohledávky a závazky po lhůtě splatnosti.

Ve dvou níže uvedených tabulkách je vytvořen přehled o pohledávkách a závazcích po lhůtě splatnosti za období 2013 a 2014. Pohledávky a závazky jsou dále členěny na tuzemské a zahraniční. Hodnoty položek pro jednotlivé lhůty po splatnosti jsou vypočítány z vytisknutých sestav neuhrazených dokladů z knihy pohledávek a závazků dané společnosti vždy k 31.12.

Tabulka 15: Pohledávky po lhůtě splatnosti k 31. 12. v Kč

Pohledávky po lhůtě splatnosti		2013	2014
Tuzemské pohledávky 311 001	1 - 30 dnů	219 126,00	228 607,50
	31 - 60 dnů	18 240,00	208 985,00
	61 – 180 dnů	4 799,10	22 972,80
	181 – 365 dnů	0,00	24 973,60
	Nad 365 dnů	109 076,20	57 440,20
Celkem		351 241,30	542 979,10

Zahraníční pohledávky 311 003	1 - 30 dnů	575 011,38	8 885,70
	31 - 60 dnů	0,00	37 284,29
	61 – 180 dnů	0,00	0,00
	181 – 365 dnů	0,00	0,00
	Nad 365 dnů	0,00	0,00
Celkem		575 011,38	46 169,99

Zdroj: Autorka

Společnost vystavuje faktury s dobou splatnosti na 14 dní. Společnost XYZ má ve své organizační struktuře uveden postup při prodlení ve splátce pohledávky, respektive závazku. Pokud odběratelé nezaplatí do 5 dnů ode dne nesplněného termínu splatnosti, řeší se tento problém se zákazníkem nejprve telefonicky se souběžnou písemnou upomínkou. V případě, že se jedná o ohroženou pohledávku, je nutné předat veškeré podklady a informace právnímu útvaru a současně zajistit konzultaci situace s vedením ekonomického úseku. Pokud osobní ani jiné jednání s dlužníkem není úspěšné, podává právní útvar podle charakteru pohledávky a jejího ručení příslušnou žalobu. Právní útvar následně koordinuje a zajišťuje veškerou činnost související se soudním projednáváním případu až po úroveň případné exekuce. Žaloba je většinou podána do 15 dnů po neúspěšném jednání s dlužníkem, respektive po zjištění okolností, které žalobu vyžadují.

Společnost XYZ vždy zajišťuje své pohledávky za odběrateli pro případ jejího neuhrazení ve lhůtě splatnosti. Jak můžeme vidět v tabulce č. 15, hodnota tuzemských i zahraničních pohledávek po lhůtě splatnosti není extrémně vysoká. Největší část těchto pohledávek tvoří skupina po lhůtě splatnosti do 30 dnů. Většina odběratelů však nezaplacené pohledávky následně uhradí do 6 měsíců po lhůtě splatnosti.

Tabulka 16: Závazky po lhůtě splatnosti k 31. 12. v Kč

Závazky po lhůtě splatnosti		2013	2014
Tuzemské závazky 321 001	1 - 30 dnů	3 114,00	51 537,80
	31 - 60 dnů	1 032,00	11 979,00
	61 – 180 dnů	4 968,00	11 314,00
	181 – 365 dnů	0,00	8 712,00
	Nad 365 dnů	0,00	18 986,67
Celkem		9 114,00	102 529,47

Zahraníční závazky 321 003	1 - 30 dnů	5 102,32	0,00
	31 - 60 dnů	0,00	0,00
	61 – 180 dnů	616,65	0,00
	181 – 365 dnů	0,00	0,00
	Nad 365 dnů	4 927,94	0,00
Celkem		10 646,91	0,00

Zdroj: Autorka

Z tabulky č. 16 můžeme vidět, že celková výše tuzemských závazků po lhůtě splatnosti roku 2014 vzrostla, a to skoro o 12 násobek závazků po splatnosti roku 2013. I přes to, že jde o takovýto nárůst, ani v jednom z analyzovaných roků však výše tuzemských i zahraničních závazků nepřekročily 50 % z celkové výše závazků z obchodních vztahů. Největší část těchto závazků tvoří opět závazky po splatnosti do 30 dnů. Za vznik závazků po lhůtě splatnosti můžou reklamace a časové rozlišení – největší podíl mají nevyfakturované dodávky.

4.7 Opravné položky k pohledávkám

Pokud účetní jednotka na konci účetního období eviduje pohledávky po lhůtě splatnosti, je zapotřebí, aby tento problém řešila pomocí tvorby opravných položek k pohledávkám. Hodnota nezaplacených pohledávek se s prodlužující dobou, která uplyne od splatnosti, snižuje. Tím zároveň klesá i pravděpodobnost jejich úhrady. Opravnou položkou se v účetnictví vyjadřuje tedy vzniklé riziko nezaplacení a dočasné snížení původní hodnoty pohledávky.

Společnost XYZ tvoří daňové i nedaňové opravné položky k pohledávkám. Daňové opravné položky jsou tvořeny na základně inventury v účetní závěrce dle příslušného Zákona o rezervách 593/1992 Sb.. Opravnou položku k pohledávkám nad úroveň Zákona o rezervách, tj. nedaňová opravná položka, tvoří společnost XYZ u pohledávek, které jsou po lhůtě splatnosti převážně déle než půl roku a u smluvních pokut a úroků, pokud je jejich návratnost dle známých okolností v dané době ohrožena, a to až do výše 100 % hodnoty uvedené pohledávky (zpravidla z důvodu principu opatrnosti v plné výši).

Společnost pro rozlišení daňové a účetní opravné položky vede analytickou evidenci:

- 391 000 – Daňová opravná položka
- 391 001 – Opravná položka - insolvenční řízení
- 391 002 – Nedaňová opravná položka

Tabulka 17: Účtování opravné položky

	MD	D
Tvorba	559 xxx	391 xxx
Rozpuštění	-559 xxx	-391 xxx

Zdroj: Autorka

4.8 Vybrané účetní případy

Níže uvedené účetní případy jsou účtovány dle společnosti XYZ. Jedná se o 3 přijaté faktury a dále o 2 vystavené faktury. Přijaté faktury jsou dvě tuzemské a jedna zahraniční, vystavené faktury jsou pouze tuzemské. Faktury jsou následně uvedeny v příloze.

4.8.1 Přijaté faktury

- 1) Dne 18. 9. 2014 přijala společnost XYZ fakturu od tuzemského dodavatele materiálu v celkové hodnotě 46 311,- Kč včetně DPH. Tato faktura byla následně uhrazena z bankovního účtu.

Tabulka 18: Zaúčtování přijaté faktury 1)

Účetní případ	Doklad	Text	Částka (v Kč)	MD	D
1.	FAP	Materiál			
		- Cena bez DPH	38 273,76	111 000	321 001
		- DPH 21 %	8 037,49	343 021	321 001
		- Haléřové vyrovnání	0,25	321 001	648 000
2.	VBÚ	Úhrada přijaté faktury	46 311,00	321 001	221 001

Zdroj: Autorka

- 2) Přijátá faktura za školení od tuzemské firmy. Základ daně 1 185,- Kč, hrazeno převodem.

Tabulka 19: Zaúčtování přijaté faktury 2)

Účetní případ	Doklad	Text	Částka (v Kč)	MD	D
1.	FAP	Školení			
		- Cena bez DPH	1 158,00	518 000	321 001
		- DPH 21 %	315,00	343 021	321 001
2.	VBÚ	Úhrada přijaté faktury	1 500,00	321 001	221 001

Zdroj: Autorka

- 3) Přijátá faktura od zahraničního dodavatele materiálu. Faktura byla vystavena na částku 16 108,30 EUR bez DPH. Platný kurz ke dni vystavení faktury činil 27,39 Kč/EUR. Přijátá faktura byla uhrazena z devizového účtu. Zahraniční odběratel dále nabízí 2 % slevu, pokud bude faktura zaplacená do 10 dnů. Této slevy nebylo bohužel využito.

Tabulka 20: Zaúčtování přijaté faktury 3)

Účetní případ	Doklad	Text	Částka (v Kč)	MD	D
1.	FAP	Materiál			
		- Částka v EUR	16 108,30		
		- Přepočtená částka platným kurzem (27,39 Kč/EUR)	441 206,34	111 000	321 003
		- DPH 21 %	92 653,33	343 021	321 003
		- Haléřové vyrovnání	0,33	548 003	321 003
2.	VBÚ	Úhrada faktury v EUR	533 860,00	321 003	221 003

Zdroj: Autorka

4.8.2 Vystavené faktury

- 1) Společnost XYZ vystavila fakturu tuzemskému odběrateli za prodej svých výrobků. Výše částky, na níž byla faktura vystavena, činí 156 988,- Kč (včetně DPH). Faktura byla uhrazena převodem.

Tabulka 21: Zaučtování vystavené faktury 1)

Účetní případ	Doklad	Text	Částka (v Kč)	MD	D
1.	VFA	Výrobky			
		- částka bez DPH	129 742,15	311 001	601 000
		- DPH 21%	27 245,85	311 001	343 021
2.	VBÚ	Úhrada faktury	156 988,00	221 001	311 001

Zdroj: Autorka

- 2) Vystavená faktura za poskytnuté poradenské služby v oblasti účetnictví neplátcí DPH ve výši 1 400,- Kč. Úhrada v hotovosti.

Tabulka 22: Zaučtování vystavené faktury 2)

Účetní případ	Doklad	Text	Částka (v Kč)	MD	D
1.	VFA	Poradenské služby	1 400,00	311 001	602 000
2.	PPD	Úhrada za služby	1 400,00	211 000	311 001

Zdroj: Autorka

5. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat veškeré pohledávky a závazky za určité účetní období a přiblížit účtování vybraných účetních případů v konkrétní účetní jednotce. V této práci jsem se zaměřila na účtování pohledávek a závazků, na zúčtování se zaměstnanci a s institucemi sociálního a zdravotního pojištění, zúčtování daní a dotací a na zúčtování opravných položek.

V praktické části práce byla představena společnost XYZ, která působí v oblasti textilního průmyslu a na přání vedení společnosti jsou veškeré bližší údaje udávány fiktivně, aby byla zachována její anonymita. V metodice byly uvedeny využívané postupy a metody analýzy. Při analýze byla využita data z rozvahy, výkazu zisku a ztráty, včetně informací z výročních zpráv za rok 2013 a 2014. Data byla zpracována v programu Microsoft Office Word a Microsoft Office Excel.

Analýzou pohledávek bylo zjištěno, že krátkodobé pohledávky zaujímají malou část oběžných aktiv – v roce 2013 tvoří 5,94 %, v roce 2014 tvoří 17,94 %. Největší část krátkodobých pohledávek zaujímají logicky pohledávky z obchodních vztahů (83,50 %; 68,79 %), zatímco nejmenší část tvoří pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení. Pohledávky byly v roce 2013 spláceny v průměru 11 dnů, avšak v roce 2014 se platební morálka odběratelů zhoršila a doba obratu pohledávek byla necelých 41 dní.

Vypracováním analýzy závazků se prokázalo, že největší podíl na cizích zdrojích tvoří krátkodobé závazky (86,64 %; 93,44 %), v nichž největší část zaujímají závazky z obchodních vztahů a daňové závazky. Průměrná doba platby závazků společnosti XYZ byla v roce 2013 necelých 31 dní a v roce 2014 dokonce 78 dní.

Porovnáním doby obratu pohledávek a doby obratu závazků byl zjištěn rozdíl, tzv. obchodní deficit. U společnosti XYZ doba obratu závazků značně převyšuje dobu obratu pohledávek v obou analyzovaných letech. Pro společnost je tato situace výhodná, jelikož obdrží peněžní příjmy za pohledávky dříve. Nehrozí jí tak platební neschopnost. Ovšem vysoká míra zadluženosti není pro společnost ideální z hlediska image především před zájemci o navázání spolupráce. Z toho důvodu by se měla snažit vyvážit doby obratů na stejnou úroveň.

Vybraná společnost podniká nejen na území České republiky, ale expeduje více jak 90% svých výrobků do zahraničí. Pro oceňování těchto pohledávek a závazků

využívá pevných kursů platných v den uskutečnění účetního případu. Pevný kurs je stanoven zpravidla pro každé čtvrtletí účetního období na základě platných kursů ČNB v souladu se Zákonem o účetnictví. Při úhradě pohledávek a závazků v cizí měně na devizový účet ve stejné měně, v jaké je závazek či pohledávka vedena v účetnictví, se o kurzových rozdílech neúčtuje – kurzový rozdíl nevzniká. Na devizovém účtu je úhrada účtována stejným kursem, jímž jsou závazek nebo pohledávka vedeny v účetnictví.

Účetní jednotka preferuje úhrady vystavených faktur převodem na bankovní účet. Společnost XYZ má kamennou prodejnu, ve které je možno zakoupit dárkové šeky. Úhrady ve formě směnky společnost nepoužívá, jelikož je tento způsob platby pro společnost rizikový z důvodu ohrožení likvidity společnosti. V neposlední řadě musíme brát v potaz nebezpečí spojené s přílišnou důvěryhodností vůči klientům, jímž by se tato forma úhrady mohla poskytnout.

V dnešní době většina podnikatelských subjektů řeší problematiku s platební morálkou zákazníků, s níž souvisí záležitosti řešení pohledávek. Společnost XYZ si své pohledávky vždy zajišťuje a má dostatečný přehled o svých pohledávkách. K vymáhání pohledávek přistupuje zpočátku vlastními silami, např. telefonická komunikace, písemné upomínky. Pokud je tento způsob neúčinný a pohledávka se jeví jako ohrožená, přistupuje ke vzniklému problému soudní cestou.

Vznik pohledávek po lhůtě splatnosti řeší společnost XYZ tvorbou opravných položek. Tím vyjádří určité riziko nezaplacení a zároveň dodržuje základní účetní zásadu věrného a poctivého zobrazení.

V účetní osnově společnost XYZ dodržuje rozdělení do účtových tříd doplněných o analytické účty, jež usnadňují orientaci v účtovém rozvrhu. Společnost vede velmi podrobnou analytickou evidenci, která je podle mého názoru sice velice obsáhlá, ale za to přehledná a dostatečně jednoduchá.

Účetní jednotka k účtování uvedených účetních příkladů nepoužívá nijak zvláštní odlišnosti od obecných předpisů při účtování. Po provedení analýzy vedení účetnictví společnosti jsem došla k závěru, že postupy účtování nejsou v rozporu s požadavky kladenými na vedení účetnictví.

I. Summary a key words

The main topic of this bachelor thesis is the matter of settlement relations. It is primarily focused on their characteristics and accounting.

There are characterized receivables and liabilities of business relations, towards employees, clearing taxes and subsidies, reporting settlement relations in balance sheet, adjustments to settlement relations and last but not least depreciation of debts.

The aim of this thesis is to analyse all receivables and liabilities for the reporting period in the selected company.

The company is clothing cooperative XYZ and 90% of its products are exported to foreign countries such as Switzerland, Scotland, Germany or Great Britain. The other aim is to concentrate on selected accounting transactions and show, how there are accounted in this company. There is the overall assessment of the size of the receivables and liabilities of the company in conclusion.

Key words: settlement relations; accounting; receivables; liabilities; accounting transactions

II. Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura:

1. BUCHTOVÁ, Jana. *Programová učebnice: podvojný účetnictví pro podnikatele: včetně základů s výkladem a cvičebními testy*. 9. vyd. Ostrava: Mirago, 2003, 289 s. ISBN 80-866-1706-8.
2. ČERMÁKOVÁ, Hana. *Účetnictví: shrnutí základů: pro maturanty, vysokoškoláky i podnikatele*. 2. vyd. Ostrava: Mirago, 2006, 110 s. ISBN 80-866-1728-9.
3. FIŠEROVÁ, Eva. *Abeceda účetnictví pro podnikatele*, Olomouc: ANAG 2010, sv. Účetnictví, daně. ISBN 978-80-7263-598-6.
4. KÍNL, Karel. *Velká kniha pro podnikání aneb vše co potřebujete znát během podnikání*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 1998, 469 s. ISBN 80-85839-21-0.
5. KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 16. vyd., Praha: Polygon, 2006. 444 s. ISBN 80-7273-130-0.
6. LÍBAL, Tomáš. *Účetnictví - principy a techniky*. 2. vyd. Praha: Institut certifikace účetních, 2012, 410 s. Vzdělávání účetních v ČR (Institut certifikace účetních). ISBN 978-80-86716-78-7.
7. MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2015: úplná znění platná k 1.1.2015*. 24. vyd. Praha: Grada, 2015, 272 s. ISBN 9788024755076.
8. RIEDLOVÁ, Zita. *Podvojný účetnictví: účetní bestseller*. 2. přepracované vyd. 1995, 216 p. ISBN 80-716-9203-4.
9. RUBÁKOVÁ, Věra. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2007*, Praha: Grada Publishing, sv. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-2003-6.
10. RYNEŠ, Petr. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2013*. 13. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag, 2013, 1111 s. Účetnictví (Anag). ISBN 9788072637935.
11. STROUHAL, J., ŽIDLICKÁ, R. *Účetnictví 2008 – Velká kniha příkladů*. 1. vyd., Brno: Computer Press, a. s., 2008. 501 s. ISBN 978-80-251-1910-5

12. ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2009: pro střední školy a pro veřejnost*. 10., upr. vyd. Znojmo: Pavel Štohl, 2009, 8 sv. ISBN 978-80-87237-21-2 .
13. ŠTOHL, Pavel a KLIČKA, Vladislav. *Maturitní okruhy z účetnictví 2011: [pro studenty OA a středních škol s výukou účetnictví]*. 4 ., upr. vyd. Znojmo: Pavel Štohl, 2011, 238 s . ISBN 978-80-87237-32-8 ..
14. VANČUROVÁ, A ., LÁCHOVÁ, L . *Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva*. 9 . vyd., Praha: 1 . VOX a . s ., 2008. 319 s . ISBN 978-80-86324-72-2

Internetové stránky:

1. [online]. [cit. 2015-02-05]. Dostupné z:<http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/zakonne-opravne-polozky-k-pohledavkam-v-roce-2014>
2. [online]. [cit. 2015-03-08]. Dostupné z:<http://business.center.cz/business/finance/ucetnictvi/postupy/priloha1.aspx>
3. [online]. [cit. 2015-03-08]. Dostupné z:<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/techniky-a-metody-financni-analyzy-3384.html>
4. [online]. [cit. 2015-03-13]. Dostupné z:<http://www.businessvize.cz/financni-analyza/ukazatele-aktivity>
5. [online]. [cit. 2015-03-25]. Dostupné z:<http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/mereni-podnik-vykonnost-ocenovani-podnik-2826.html>
6. [online]. [cit. 2015-04-01]. Dostupné z:<http://www.kurzysprint.cz/horizontalni-vertikalni-analyza-vykazu>
7. [online]. [cit. 2015-04-01]. Dostupné z:<http://www.podnikator.cz/provoz-firmy/management/rizeni-podniku/n:18019/Doba-obratu-pohledavek>

III. Seznam schémat, tabulek a grafů

Schéma 1 : Pohledávky za odběrateli	8
Schéma 2 : Směnka k inkasu	9
Schéma 3 : Eskont směnky	9
Schéma 4 : Poskytnuté provozní zálohy u neplátce DPH.....	10
Schéma 5 : Poskytnuté provozní zálohy u plátce DPH	10
Schéma 6 : Závazky vůči dodavatelům a jejich splacení.....	11
Schéma 7 : Zúčtování přijaté zálohy u neplátce DPH	11
Schéma 8 : Přijatá záloha ve stejném měsíci jako zdanitelné plnění	12
Schéma 9 : Přijatá záloha v jiném měsíci než zdanitelné plnění	12
Schéma 10: Směnky k úhradě.....	13
Schéma 11: SZ a ZP hrazené zaměstnavatelem.....	15
Schéma 12: SZ a ZP stržené ze mzdy zaměstnance	15
Schéma 13: Daň z příjmů.....	17
Schéma 14: Srážka daně z příjmů.....	17
Schéma 15: Majetkové daně	18
Schéma 16: DPH na vstupu	19
Schéma 17: DPH na výstupu	19
Schéma 18: Nadměrný odpočet a daňový závazek.....	20
Schéma 19: Tvorba a rozpuštění opravné položky k pohledávce.....	24
Tabulka 1: Splatnost pohledávek	25
Tabulka 2: Vzorce pro analýzu pohledávek	28
Tabulka 3: Vzorce pro výpočet obrátek a doby obratu pohledávek	28
Tabulka 4: Vzorce pro analýzu závazků.....	29
Tabulka 5: Vzorec pro výpočet běžné likvidity, ČPK, průměrné doby platby, obchodního deficitu	30
Tabulka 6: Vertikální analýza aktiv	33
Tabulka 7: Vertikální analýza pasiv	35
Tabulka 8: Analýza pohledávek	37
Tabulka 9: Počet obrátek a doba obratu pohledávek	38
Tabulka 10: Analýza dlouhodobých závazků.....	39
Tabulka 11: Analýza krátkodobých závazků.....	40
Tabulka 12: Běžná likvidita, ČPK, Průměrná doba platby.....	42
Tabulka 13: Zúčtování se zaměstnanci.....	43
Tabulka 14: Zúčtování dotace.....	45
Tabulka 15: Pohledávky po lhůtě splatnosti k 31. 12. v Kč	45
Tabulka 16: Závazky po lhůtě splatnosti k 31. 12. v Kč	46
Tabulka 17: Účtování opravné položky.....	48
Tabulka 18: Zaúčtování přijaté faktury 1)	48

Tabulka 19: Zaúčtování přijaté faktury 2)	49
Tabulka 20: Zaúčtování přijaté faktury 3)	49
Tabulka 21: Zaúčtování vystavené faktury 1)	50
Tabulka 22: Zaúčtování vystavené faktury 2)	50
Graf 1 : Struktura krátkodobých pohledávek k 31. 12. 2014.....	38
Graf 2 : Struktura závazků k 31. 12. 2014	41
Graf 3 : Obchodní deficit	42

IV. Seznam příloh

Příloha 1: Účtová osnova - 3. účtová skupina

Příloha 2: Rozvaha k 31. 12. 2014

Příloha 3: Přijatá faktura 1)

Příloha 4: Přijatá faktura 2)

Příloha 5: Přijatá faktura 3)

Příloha 6: Vystavená faktura 1)

Příloha 7: Vystavená faktura 2)

V. Přílohy

Příloha 1: Účtová osnova - 3. účtová skupina

SÚ	AÚ	Název účtu
311	001	Odběratelé - tuzemsko
311	003	Odběratelé - zahraničí
311	005	Smluvní pokuty a úhrady - předpis
311	006	Smluvní pokuty a úhrady - úhrady
311	008	Pohledávky za nájemníky - byty
314	001	Poskytnuté zálohy - Benzina
314	004	Poskytnuté provozní zálohy - zahraničí
314	020	Poskytnuté zálohy - od 05/04 nebude daň d.
314	025	Poskytnuté zálohy na el. bez DPH
314	026	Poskytnuté zálohy na plyn bez DPH
314	027	Poskytnuté zálohy na teplo bez DPH
314	028	Poskytnuté zálohy na vodu, ostatní
314	029	Poskytnuté zálohy ostatní bez DPH
314	666	Dotace
315	000	Ostatní pohledávky - nezaplacené v řízení
315	101	Ostatní pohledávky - Kožetvorba
315	103	Ostatní pohledávky - reklamace
321	001	Dodavatelé - tuzemsko
321	003	Dodavatelé - zahraničí
321	666	Dotace
324	000	Přijaté zálohy - tuzemsko
324	002	Přijaté zálohy - zahraničí
324	004	Přijaté zálohy - šeky prodejna
324	005	Přijaté zálohy - program Edward
324	011	Přijaté zálohy - na energie, služby Spořitelna
324	013	Přijaté zálohy - na energie, služby MINAŘÍK
324	031	Přijaté zálohy - na energie, služby ZÁSTĚROVÁ
324	043	Přijaté zálohy - na energie, služby SYNOT TIP
324	061	Přijaté zálohy - na energie, služby MARCO
324	071	Přijaté zálohy - na energie, služby VENEZVA
324	073	Přijaté zálohy - na energie, služby FAIR CREDIT
324	083	Přijaté zálohy - na energie, služby HOSP. KOMORA JIHLAVA
324	097	Přijaté zálohy - energie byty Palackého
324	100	Přijaté zálohy - stř. 100 - do 31. 12. 2013
324	101	Přijaté zálohy - stř. 100 - od 1. 1. 2014
325	000	Ostatní závazky - zahraničí
325	010	Ostatní závazky - ostatní
325	020	Ostatní závazky - dárkové šeky
325	101	Ostatní závazky - dobropisy vydané
325	103	Ostatní závazky - dobropisy vydané zahraničí
331	000	Zaměstnanci

335	000	Pohledávky za zaměstnanci
335	001	Pohledávky za zaměstnanci - manka a škody
335	003	Pohledávky za zaměstnanci - záloha cestovné
335	004	Pohledávky za zaměstnanci – nespl. půjčky FKSP
335	005	Pohledávky za zaměstnanci - za soukromé telefony
335	101	Pohledávky za zaměstnanci - záloha na pokladní hotovost 100
335	370	Pohledávky za zaměstnanci - záloha na drobné vydání
335	371	Pohledávky za zaměstnanci - záloha na pokl. Hotovost
335	430	Pohledávky za zaměstnanci - záloha na pokl. Hotovost 430
336	002	Zúčtování s institucemi OSSZ
336	012	Zúčtování s institucemi ZP
341	000	Daň z příjmů - běžná činnost
341	098	Daň z příjmů - minulé období
342	001	Ostatní přímé daně - daň ze závislé činnosti
342	002	Ostatní přímé daně - vyplacený daňový bonus
342	004	Ostatní přímé daně - roční zúčtování
342	006	Ostatní přímé daně - srážková z vypořádacích podílů
342	007	Ostatní přímé daně - daň zvláštní sazba srážková FO
342	008	Ostatní přímé daně - srážková z podílu na zisku
343	001	Daň z přidané hodnoty - zúčtování s FÚ
343	010	DPH - snížená sazba
343	015	DPH - snížená sazba
343	021	DPH - zvýšená sazba
343	094	DPH - minulé období
345	001	Ostatní daně a poplatky
345	002	Ostatní daně a poplatky - II. Pilíř PP
346	666	Dotace ze SR
355	000	Ostatní pohledávky za společníky
364	000	Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
366	000	Závazky ke společníkům a členům družstva ZČ
373	000	Pohledávky a závazky z pevných termín. Operací
378	010	Jiné pohledávky - ostatní
378	012	Jiné pohledávky - byt Barvířská
378	016	Jiné pohledávky - kauce HK Praha
379	003	Jiné závazky - penzijní připojištění
379	004	Jiné závazky - soudní rozhodnutí
379	006	Jiné závazky - vypořádací podíly odešlých členů
379	010	Jiné závazky - ostatní
379	013	Jiné závazky - vypořádací členské podíly
379	017	Jiné závazky - kauce
379	018	Jiné závazky - kauce - byty
388	005	Dohadný účet aktivní - nájemné
388	008	Dohadý účet aktivní - ostatní
389	001	Dohadný účet pasivní - nevyfakturovaný materiál
389	002	Dohadný účet pasivní - nevyfakturované zboží
389	003	Dohadný účet pasivní - poddodávky

389	005	Dohadný účet pasivní - nevyfakturované dodávky el. Energie
389	006	Dohadný účet pasivní - nevyfakturované dodávky - plyn
389	007	Dohadný účet pasivní - nevyfakturované dodávky - teplo
389	008	Dohadný účet pasivní - nevyfakturované dodávky - vodné
389	009	Dohadný účet pasivní - nevyfakturované dodávky - ostatní
391	000	Opravná položka - daňová
391	001	Opravná položka - insolvenční řízení
391	002	Opravná položka - nedaňová
395	000	Vnitřní zúčtování

Příloha 2: Rozvaha k 31. 12. 2014

Sestaveno dle přílohy č. 1 a 2 k
vyhláše č. 500/2002 Sb.

ROZVAHA
(v celých tisících Kč)

Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky

ke dni 31.12.2014

Společnost XYZ

IČ
XXX XX XXX

Sídlo účetní jednotky

Označení a	AKTIVA b (ř. 02 + 03 + 31 + 63)	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
	AKTIVA CELKEM	001	153 467	64 525	88 942	88 706
A.	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002				
B.	Dlouhodobý majetek (ř. 04 + 13 + 23)	003	90 069	62 983	27 086	29 227
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek (ř. 05 až 12)	004	2 253	2 003	250	208
B. I. 1.	Zřizovací výdaje	005				
	2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006				
	3. Software	007	2 253	2 003	250	45
	4. Ocenitelná práva	008				
	5. Goodwill	009				
	6. Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010				
	7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011	0	0	0	163
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012			0	
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek (ř. 14 až 22)	013	87 804	60 980	26 824	29 007
B. II. 1.	Pozemky	014	1 267	0	1 267	1 267
	2. Stavby	015	38 475	17 337	21 138	21 925
	3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	47 893	43 643	4 250	5 647
	4. Pěstičské celky trvalých porostů	017				
	5. Dospělá zvířata a jejich skupiny	018				
	6. Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	169	0	169	168
	7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020				
	8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021				
	9. Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022				
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek (ř. 24 až 30)	023	12	0	12	12
B. III. 1.	Podíly v ovládaných a řízených osobách	024				
	2. Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025				
	3. Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026	12	0	12	12
	4. Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv	027				
	5. Jiný dlouhodobý finanční majetek	028				
	6. Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	029				
	7. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030				

Označení a	AKTIVA b	Číslo řádku c	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
C.	Oběžná aktiva (ř. 32 + 39 + 48 + 58)	031	62 886	1 542	61 344	58 709
C. I.	Zásoby (ř. 33 až 38)	032	17 281	1 408	15 873	20 084
C. I. 1.	Materiál	033	8 748	0	8 748	11 718
	2. Nedokončená výroba a polotovary	034	1 003	0	1 003	1 509
	3. Výrobky	035	7 039	1 408	5 631	6 443
	4. Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	036				
	5. Zboží	037	491	0	491	414
	6. Poskytnuté zálohy na zásoby	038				
C. II.	Dlouhodobé pohledávky (ř. 40 až 47)	039	0	0	0	0
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	040				
	2. Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	041				
	3. Pohledávky - podstatný vliv	042				
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043				
	5. Dlouhodobé poskytnuté zálohy	044				
	6. Dohadné účty aktivní	045				
	7. Jiné pohledávky	046				
	8. Odložená daňová pohledávka	047				
C. III.	Krátkodobé pohledávky (ř. 49 až 57)	048	11 140	134	11 006	3 490
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů	049	7 705	134	7 571	2 914
	2. Pohledávky - ovládající a řídicí osoba	050				
	3. Pohledávky - podstatný vliv	051				
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	052	1	0	1	0
	5. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	053				
	6. Stát - daňové pohledávky	054				
	7. Krátkodobé poskytnuté zálohy	055	546	0	546	245
	8. Dohadné účty aktivní	056	91	0	91	56
	9. Jiné pohledávky	057	2 797	0	2 797	275
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek (ř. 59 až 62)	058	34 465	0	34 465	35 135
C. IV. 1.	Peníze	059	51	0	51	73
	2. Účty v bankách	060	24 414	0	24 414	35 062
	3. Krátkodobé cenné papíry a podíly	061	10 000	0	10 000	0
	4. Pořizovaný krátkodobý finanční majetek	062				
D. I.	Časové rozlišení (ř. 64 až 66)	063	512	0	512	770
D. I. 1.	Náklady příštích období	064	198	0	198	201
	2. Komplexní náklady příštích období	065				
	3. Příjmy příštích období	066	314	0	314	569

Označení	PASIVA	Číslo řádku	Běžné účetní období	Minulé účetní období
a	b	c	5	6
	PASIVA CELKEM (ř. 68 + 86 + 119)	067	88 942	88 706
A.	Vlastní kapitál (ř. 69 + 73 + 79 + 82 + 85)	068	64 273	75 894
A. I.	Základní kapitál (ř. 70 až 72)	069	1 834	2 298
A. I.	1. Základní kapitál	070	1 834	2 298
	2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)	071		
	3. Změny základního kapitálu	072		
A. II.	Kapitálové fondy (ř. 74 až 78)	073	-379	1 209
A. II.	1. Emisní ážio	074		
	2. Ostatní kapitálové fondy	075	1 029	1 029
	3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	076	-1 408	180
	4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách společností	077		
	5. Rozdíly z přeměn společností	078		
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku (ř. 80 + 81)	079	27 051	40 511
A. III.	1. Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	080	15 265	15 265
	2. Statutární a ostatní fondy	081	11 786	25 246
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let (ř. 83 + 84)	082	30 276	24 731
A. IV.	1. Nerozdělený zisk minulých let	083	30 276	24 731
	2. Neuhrazená ztráta minulých let	084		
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	085	5 491	7 145
B.	Cizí zdroje (ř. 87 + 92 + 103 + 115)	086	23 769	12 489
B. I.	Rezervy (ř. 88 až 91)	087	0	0
B. I.	1. Rezervy podle zvláštních právních předpisů	088		
	2. Rezerva na důchody a podobné závazky	089		
	3. Rezerva na daň z příjmů	090		
	4. Ostatní rezervy	091		
B. II.	Dlouhodobé závazky (ř. 93 až 102)	092	1 559	1 669
B. II.	1. Závazky z obchodních vztahů	093		
	2. Závazky - ovládající a řídicí osoba	094		
	3. Závazky - podstatný vliv	095		
	4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	096		
	5. Dlouhodobé přijaté zálohy	097		
	6. Vydané dluhopisy	098		
	7. Dlouhodobé směnky k úhradě	099		
	8. Dohadné účty pasivní	100		
	9. Jiné závazky	101		
	10. Odložený daňový závazek	102	1 559	1 669

Označení	PASIVA	Číslo řádku	Běžné účetní období	Minulém účetní období
a	b	c	5	6
B. III.	Krátkodobé závazky (ř. 104 až 114)	103	22 210	10 820
B. III. 1.	Závazky z obchodních vztahů	104	8 096	2 897
	2. Závazky - ovládající a řídicí osoba	105		
	3. Závazky - podstatný vliv	106		
	4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	107	1 075	1 165
	5. Závazky k zaměstnancům	108	1 667	1 542
	6. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	109	1 452	1 319
	7. Stát - daňové závazky a dotace	110	7 261	1 695
	8. Krátkodobé přijaté zálohy	111	808	646
	9. Vydané dluhopisy	112		
	10. Dohadné účty pasivní	113	174	1 326
	11. Jiné závazky	114	1 677	230
B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci (ř. 116 až 118)	115	0	0
B. IV. 1.	Bankovní úvěry dlouhodobé	116		
	2. Krátkodobé bankovní úvěry	117		
	3. Krátkodobé finanční výpomoci	118		
C. I.	Časové rozlišení (ř. 120 + 121)	119	900	323
C. I. 1.	Výdaje příštích období	120	861	89
	2. Výnosy příštích období	121	39	234

Sestaveno dne:

Právní forma účetní jednotky:

Předmět podnikání účetní jednotky:

Podpisový záznam:

Příloha 3: Přijatá faktura 1)

11

Dodavatel

ABC, s. r. o.

Odběratel

Společnost XYZ

FAKTURA - daňový doklad: FV-918/2014

Variabilní symbol: 1134918

Datum vystavení: 18.9.2014

Datum usk. zdaň. plnění: 18.9.2014

Datum splatnosti: 18.9.2014

Úhrada: Na bankovní účet

	Počet	Cena / jedn.	Cena celkem	DPH
V710-9999 100% VI serž BLACK L 2 x 120; 115; Celková sleva 4% z jednotkové ceny 58,0000 (částka je bez daně)	355,0 m	55,6800	19 766,4000	21% ✓
VA114-5006 50%VI+ 50%AC šanzán SILVER/BLAC 30 Celková sleva 4% z jednotkové ceny 70,0000 (částka je bez daně)	30,0 m	67,2000	2 016,0000	21% ✓
AV3695-00000 51%AC+ 49%VI IVORY/BLACK 120; 90; Celková sleva 4% z jednotkové ceny 46,0000 (částka je bez daně)	210,0 m	44,1600	9 273,6000	21% ✓
P200-60 100% PES ponge BLACK 55 Celková sleva 4% z jednotkové ceny 24,0000 (částka je bez daně)	55,0 m	23,0400	1 267,2000	21% ✓
P200-60 100% PES ponge BLACK pouze doučtování Rolotex Celková sleva 4% z jednotkové ceny 24,0000 (částka je bez daně)	30,0 m	23,0400	691,2000	21% ✓
B606-1 65%PES+ 35%BA BLACK LX 125 Celková sleva 4% z jednotkové ceny 42,9000 (částka je bez daně)	125,0 m	41,1840	5 148,0000	21% ✓
V710-1520 100% VI serž PEWTER pouze doučtování Celková sleva 4% z jednotkové ceny 58,0000 (částka je bez daně)	2,0 m	55,6800	111,3600	21% ✓

Dodací listy: DL-1030/2014

Objednávky: OP-971/2014 2014-1103

Sumář:

Položka	Celní sazebník	Dodané množství	Počet kusů	Netto KG	Brutto KG	Původ	m2
AV369	54082210	210,00		23,10		LT	
B606-	55132100	125,00		21,25		TH	
P200-	54076130	85,00		6,80		CZ	
V710-	54082210	357,00		42,84		LT	
VA114	54082210	30,00		3,30		LT	
Celkem:		807,00		97,29			

Celková sleva za celý doklad je 1 594,74 CZK (částka je bez daně)

Doklad pokračuje na straně: 2

Dodavatel

ABC, s. r. o.

Odběratel

Společnost XYZ

FAKTURA - daňový doklad: FV-918/2014

Variabilní symbol: 1134918

Datum vystavení: 18.9.2014

Datum usk. zdaň. plnění: 18.9.2014

Datum splatnosti: 18.9.2014

Úhrada: Na bankovní účet

Počet   Cena / jedn.   Cena celkem   DPH

		Částky v CZK		
		Bez DPH	DPH	Celkem
základní sazba	21 %	38 273,76	8 037,49	46 311,25
Celkem		38 273,76	8 037,49	46 311,25
Zaokrouhlení				-0,25
Na zálohách zapláceno				0,00
Částka k úhradě				46 311,00

Vystavil:

Doprava: sběrná služba

Dod. podmínky:

Při placení prosím udejte

Bankovní spojení:

Plat. podmínka:

V případě nezaplacení této faktury účtujeme poplatek z prodlení platby ve výši 0.05% dlužné částky denně.
Firma je evidovaná v systému EKO-KOM na základě smlouvy o sdruženém plnění č. EK-F00021758

Příloha 4: Přijatá faktura 2)

Dodavatel

OPQ, k. s.

Odběratel

Společnost XYZ

Platební údaje:

Číslo účtu:
Kód banky:
Název banky:
Variabilní symbol: **214100018**
Instanční symbol: 0308

Způsob úhrady: Převodem
Datum vystavení: 23.10.2014
Datum splatnosti: 27.11.2014

Položky k úhradě:

Název položky		DPH %	bez DPH	DPH	s DPH
INTRASTAT 2014	02.12.2014	21%	1185,- Kč	315,- Kč	1500,- Kč

CELKEM K ÚHRADĚ: 1500,- Kč

Výpis DPH má pouze informativní charakter.

		Základ	Výše DPH	Celkem
Nulová sazba	0%	0,- Kč	0,- Kč	0,- Kč
Řízená sazba	15%	0,- Kč	0,- Kč	0,- Kč
Základní sazba	21%	1185,- Kč	315,- Kč	1500,- Kč
CELKEM		1185,- Kč	315,- Kč	1500,- Kč

Příloha 5: Přijatá faktura 3)

Alfa company

Společnost XYZ

MODE EXPEDITION	DAP	
CODE CLIENT	REPR	CONDITION DE PAIEMENT /ZAHL
45900	C451	DISCOUNT 2% IF PAID IN 10 DAYS, soit échéance le 16/01/2014

ORIGINAL

REF ARTICLE Article	Avis Packing list	N° CONFIRM CONFIRM. N	V/COMMANDE YOUR ORDER	V,REF.ART. Y Design	METRES METERS	PRIX UNIT. UNIT PRICE	MONTANT AMOUNT
45781/17 CD: 5515139900	14328	23984	039/2013		1 045.30	7.95	8 310.14
45781/339 CD: 5515139900	14328	23984	039/2013		980.90	7.95	7 798.16
<p>This debt has been assigned to COFACREDIT by means of subrogation under the terms of a factoring contract. In order to be fully discharged of this debt, please make payment to the order of COFACREDIT Account N° 30076 02352 60447600200 52 IBAN FR76 3007 6023 5260 4476 0020 052 at CREDIT DU NORD A.C.E COMEX 50 rue d'Anjou BP 75008 75367 PARIS CEDEX 08 FRANCE. Swift: NORDFRPP Any objection to this bill or its terms must be reported to : COFACREDIT Tour Facto 92988 Paris La Défense Cedex France Tel (33) 1.46.35.71.00 Fax (33) 1.46.35.69.22 E-Mail collection@cofacredit.fr</p>							
Poids Brut:	613.00	Kg	Poids net:	572.00	Kg	NB colis:	41

Potvrzuji, da je...
 - der...
 - i...
 - onta, pri...
 Po...
 podpis

Datum 29.09
 Kalkula 444 206, 3460
 PPH 21% 42 653,336
 Datum 14.1.11. 12-15

TAUX	MT ESCOMPTE	MONTANT HT	Taux Tva	MONTANT TVA	PORT/FREIGHT	NET A PAYER/NET AMOUNT
		16 108.30				EUR 16 108.30 ✓

En cas d'escompte pour paiement complet, celui-ci sera déduit de votre chiffre d'affaires taxable, le montant des taxes déductibles par vous doit donc être inscrit de toutes affectées à l'escompte.
 CONDITIONS GENERALES DE VENTE AU VERSO : "Il est en particulier convenu que nous nous réservons la propriété des marchandises vendues jusqu'à complet paiement".

Příloha 6: Vystavená faktura 1)

Faktura - daňový doklad		číslo: 20140005
Dodavatel: Společnost XYZ		Odběratel: ABC, s. r. o.
IČ: DIČ: CZ		IČ: DIČ: CZ
Platební podmínky:		Datum vystavení: 10.5.2014 Datum zdanitel. plnění: 10.5.2014 Datum splatnosti: 24.5.2014
Forma úhrady: Bankovním převodem Bankovní spojení: Komerční banka Číslo účtu: Variabilní symbol: 20140005		
Položky k úhradě:	Cena bez DPH: Sazba DPH: Cena s DPH:	
Výrobky	129 742,15 Kč 21%	156 988,00 Kč
	Základ pro DPH: 129 742,15 Kč Sazba DPH: 21% Částka DPH: 27 245,85 Kč Cena s DPH: 156 988,00 Kč	
Vystavil:	Podpis Razítko	

Příloha 7: Vystavená faktura 2)

		Faktura		číslo: 20140156
Dodavatel:		Odběratel:		
Společnost XYZ		DEF, s. r. o.		
IČ: xxx xx xxx DIČ: CZ xxx xx xxx		neplátce DPH IČ: xxx xx xxx		
Platební podmínky:		Datum vystavení:		15.6.2014
Forma úhrady	Hotově	Datum splatnosti:		29.6.2014
Variabilní symbol:	20140156			
Položky k úhradě:		Cena:		
Poradenské služby - účetnictví		1 400,00 Kč		
		Celkem k úhradě: 1 400,00 Kč		
Vystavil:		Podpis		
		Razítko		